

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 47, П'ЯТНИЦЯ, 22 ЛИСТОПАДА 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 47, FRIDAY, NOVEMBER 22, 2024

\$2.00

Байден дозволив Україні удари углиб Росії Президент України відвідав Закарпаття

ВАШІНГТОН. – Президент США Джо Байден вперше дозволив Україні використовувати надані Штатами ракети далекого радіусу дії для ударів по території Росії, пише New York Times з посиланням на американських чиновників. Йдеться про американські балістичні ракети системи ATACMS, дальність яких досягає 300 кілометрів.

Цю зброю, скоріше за все, спочатку застосують проти російських та північнокорейських військ для захисту позицій ЗСУ у Курській області.

Ні з Білого дому, ні з Пентагону поки що немає офіційного підтвердження цього кроку. Київ також ще не коментував повідомлення.

Російські військові планують великий наступ силами близько 50 тис. солдатів, в тому числі північнокорейських військ, на українські позиції на Курщині, аби відбити територію, захоплену українцями в серпні.

Українці можуть використовувати ракети ATACMS для ударів по скупченнях російських і північнокорейських військ, ключових одиниць військової техніки, вузлах логістики, складах боєприпасів і лініях постачання в глибині Росії. Це допоможе Києву знизити ефективність російсько-північнокорейського наступу,

пише видання.

Україна з вересня вже мала дозвіл від західних партнерів використовувати їхню зброю для враження цілей на території Росії, але лише у прифронтових зонах. До того ж, цей дозвіл не поширювався на ракети ATACMS дальністю 300 км. Дальність ATACMS дозволить також вражати російські позиції на окупованих українських територіях на півдні, у тому числі в Криму.

Повідомлення про те, що Україна отримала дозвіл бити глибше по Росії з'явилися в пресі того ж дня, коли Росія завдала найпотужнішого за останні місяці ракетного удару по українських містах. Головною мішенню цього удару стала енергетика та залізничні вузли.

Кількамісячна перерва в таких ударах спровокувала чутки про можливі домовленості між Києвом і Москвою припинити взаємні удари по енергетиці.

Реакції з боку Кремля на повідомлення в американській пресі поки що не було. Але Володимир Путін заявив, що Москва розцінить це як „пряму участь“ країни НАТО у війні в Україні, додавши, що це „суттєво змінить саму суть, природу конфлікту“.

„BBC News Україна“

Президент України вручає відзнаки воїнам у медичному центрі Ужгорода. (Фото: Закарпатська обласна військова адміністрація)

Михайло Михайлинин

УЖГОРОД. – Президент України Володимир Зеленський побував з робочою візитом на Закарпатті. Він відвідав медичний клінічний центр в Ужгороді, де проходять реабілітацію воїни, які зазнали поранень в боях на Донеччині, Харківщині та в Курській області. Президент подякував захисникам за хоробрість і вручив їм державні нагороди – ордени „За мужність“, медалі „За військову службу Україні“ та „Захиснику Вітчизни“. Він оглянув заклад із сучасним обладнанням та приладами для лікування бійців.

У межах державного проєкту

„Зроблено в Україні“ Президент зустрівся з підприємцями області, керівниками територіальних громад і висловив вдячність за сумлінну працю та підтримку української армії. Незважаючи на війну та складні умови Закарпатський край розвивається, через бойові дії сюди переїхали українці та підприємства з Харкова, Мелітополя, Дніпра, Нікополя. Загалом тут зареєстровано близько 400 підприємств з різних областей України, які отримали фінансову підтримку від держави. Також зростає кількість нових компаній у галузях машинобудування, деревообробки та у сільському господарстві.

ХРОНІКА ВІЙНИ

Тисячний день війни

Укрінформ зібрав інформацію про тисячний день Великої війни: чим жили Україна та українці 19 листопада 2024 року.

- Президент України Володимир Зеленський оприлюднив звернення до тисячного дня вторгнення російських загарбників в Україну, в якому зібрано ключові моменти боротьби українського народу проти російських окупантів.

- За тисячу днів ворог застосував для ударів по столиці понад 2,500 ракет і безпілотників різних типів.

- Посли країн „Групи семи“ (США, Японії, Німеччини, Британії, Франції, Італії, Канади) та очільник представництва Єврокомісії у Відні взяли участь у спільній з українськими дипломатами церемонії вшанування пам'яті жертв загарбницької війни РФ проти України, яка триває вже 1000 днів.

- Державний департамент США

підтвердив, що США дозволили бити американськими ракетами углиб Росії.

- Євросоюз використає 1.4 млрд євро із заморожених активів РФ на військові закупівлі для України.

- У ніч на 19 листопада ЗСУ вразили арсенал 1046 Центру матеріально-технічного забезпечення у районі міста Карачев Брянської області. Зафіксовано 12 вторинних вибухів та детонацію.

- Угруповання ворога в Курській області налічує близько 50 тис. осіб і складається переважно з підрозділів морської піхоти та повітряно-десантних військ. Крім того, ворог переміщає ще одну дивізію чисельністю до 7,500 осіб.

- Воїни Нацгвардії України знищили на Покровському напрямку російський автоматизований комплекс радіоелектронного придушення „Борисоглебськ-2“.

(Закінчення на стор. 4)

Одна з найбільших ракетних атак

КИЇВ. – Рано-вранці 17 листопада Росія здійснила одну з найбільших з початку війни ракетних атак на Україну. За інформацією української влади, російська армія випустила 210 засобів повітряного нападу, а саме 120 ракет і 90 безпілотників. Київ запевняє, що лише близько 10 відс. з них досягли цілі.

Загинули семеро цивільних на Дніпропетровщині, Львівщині, Одещині і в Миколаєві. Ще десятки людей були травмовані. Такий масований запуск останній раз був майже три місяці тому – 26 серпня відразу після Дня Незалежності України. Тоді РФ випустила 127 ракет і 109 безпілотників.

Президент Володимир Зеленський

заявив, що російська армія накопичувала ракети, щоб завдати потужного удару по Україні, коли погода стане холоднішою. Президент також зазначив, що українська протиповітряна оборона підготувалась до цієї атаки. Зокрема, вдалося отримати від західних партнерів додаткові ракети до систем ППО.

Аналізуючи наслідки удару 17 листопада, можна сказати, що Україні дійсно вдалося уникнути серйозних наслідків від цієї атаки.

Київ заявляє, що усього 18 ракет і 5 російських безпілотників не були збиті і долетіли до цілі. Тобто ефективність української ППО склала

(Закінчення на стор. 6)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Діють лише два реактори АЕС

КИЇВ. – Атомні електростанції України вранці 17 листопада скоротили виробництво електроенергії як запобіжний захід після масованого російського удару по країні, що був спрямований на її енергетичну інфраструктуру і поставив ядерну безпеку під подальшу загрозу, заявив генеральний директор Міжнародного агентства з атомної енергії Рафаель Маріано Гроссі. Хоча Хмельницька, Рівненська і Південноукраїнська АЕС не постраждали безпосередньо і не були зупинені, кілька електричних підстанцій, від яких вони залежать, зазнали додаткових пошкоджень під час ударів. Основні лінії електропередач від чотирьох підстанцій були відключені. На даний момент лише два з дев'яти діючих реакторів країни виробляють електроенергію на повну потужність. За словами Гроссі, команди МАГАТЕ відвідали сім підстанцій, розташованих за межами АЕС по всій країні, у вересні й жовтні, щоб оцінити збитки, завдані серпневими ударами, і визначити, чи потрібні подальші візити після атаки 17 листопада. В „Укренерго“ попередили про плановані заходи обмеження споживання, викликані пошкодженням енергооб'єктів під час масованої ракетно-дроновної атаки РФ. (Голос Америки)

■ Затримали народного депутата

КИЇВ. – 15 листопада суд обрав запобіжний захід народному депутатові Євгену Шевченку у вигляді тримання під вартою строком на 60 діб без права внесення застави. Його звинувачують за статтею про державну зраду. Сам Шевченко під час засідання у коментарях журналістам заперечував свою провину. Є. Шевченко відомий численними скандалами, проросійськими заявами та зв'язками з Олександром Лукашенком. Ще до великої війни його вигнали із фракції „Слуга народу“. За останній тиждень Шевченко зробив низку різких заяв щодо керівництва держави і президента, закликав Володимира Зеленського починати переговори з Володимиром Путіним. Як твердить СБУ, Шевченко систематично займався інформаційно-підривною діяльністю в інтересах держави-агресора, поширював викривлену інформацію про командування Сил оборони України та суспільні настрої всередині країни. Відомим на всю країну тоді ще депутат від „Слуги народу“ став, коли активно підтримував О. Лукашенка на тлі масових протестів проти фальсифікації виборів у цій країні. Є. Шевченко ходив із прапором Білорусі та засуджував протести, а потім навіть літав на зустріч з Лукашенком. Позиція Шевченка суперечила офіційній позиції держави та Президента Зеленського і його виключили з фракції. Є. Шевченко у 2019 на російському „Первом каналі“ розповідав про те, що в неможливості припинити конфлікт на Донбасі „винні українські націоналісти“. За статтею про держзраду йому загрожує до 15 років позбавлення волі з конфіскацією майна. (Радіо Свобода, „BBC News Україна“)

■ Депутат вимагав 2.5 млн дол

ДНІПРО. – Депутату однієї з місцевих рад Дніпропетровщини повідомили про підозру в незаконному позбавленні волі і вимаганні 2.5 млн дол. у військового, повідомили в Офісі генерального прокурора України. За даними слідства, у 2021 році підозрюваний захотів долучитися до діяльності підприємця з Дніпра, який займався будівництвом сонячних електростанцій, та закупив необхідне обладнання. Не оформивши належним чином придбання електростанції та ймовірно не отримуючи прибутку від їхньої діяльності, підозрюваний почав звинувачувати у цьому підприємця і вимагати у нього кошти. В кінці жовтня 2024 року на трасі підозрюваний разом зі спільниками заблюкував авто потерпілого та, погрожуючи йому фізичною розправою, вимагав передати 2.5 млн дол. та переоформити фірму. Отримавши відмову, підозрюваний разом зі спільниками протягом 40 хвилин били потерпілого. Потім чоловіка насильно вивезли до будівлі, де близько доби утримували всупереч його волі, погрожуючи катуванням та вбивством. Згодом його відпустили для пошуку грошей. Затримали депутата під час зустрічі з потерпілим після чергової погрози вбивством у разі не передачі коштів та корпоративних прав. (Радіо Свобода)

Путін підписав нову ядерну доктрину

Президент Росії Володимир Путін затвердив зміни у російській ядерній доктрині, які анонсував ще у вересні. Державні російські агенції повідомили про те, що він підписав зміни до документа під назвою „Основи державної політики в галузі ядерного стримування“. Це сталося за два дні по тому, як у західній пресі почали з'являтися повідомлення про те, що Президент США Джо Байден дозволив Україні завдавати удари вглиб Росії далекобійною зброєю.

В. Путін підтвердив новий принцип, за яким Росія може застосувати ядерну зброю у відповідь на агресію проти себе чи Білорусі із застосуванням звичайної зброї, яка загрожує суверенітету та територіальній цілісності. Агресія будь-якої держави зі складу військової коаліції проти Росії чи її союзників вважається агресією всієї коаліції.

Агресія проти Росії з боку неядерної держави за участю або за підтримки ядерної держави вважається їхнім спільним нападом.

Ядерне стримування застосовуватиметься при розгортанні потенційним противником засобів ППО, ракет середньої та меншої дальності, високоточної неядерної зброї та ударних безпілотників, йдеться у документі.

Планування та проведення потенційним противником масштабних військових навчань поблизу кордонів Росії назвали ще однією загрозою, щодо якої здійснюється ядерне стримування.

Створення чи розширення військових коаліцій, що наближають інфраструктуру до Росії, також буде вважатися загрозою, щодо якої застосовується ядерне стримування.

Втім, у документі також зазначено, що Росія розглядає можливість застосування ядерної зброї як крайній і вимушений захід.

Затвердження доктрини відбулося на тлі повідомлень, що США дозволили Україні завдавати ударів далекобійною зброєю по Росії. Раніше В. Путін вже обіцяв, що Москва твердо відреагує на таке рішення.

У вересні він заявив, що такий дозвіл означатиме пряму участь країн НАТО у війні в Україні.

На думку військового оглядача „BBC“ Павла Аксьонова, який аналізував зміни, вони настільки загальні, що можуть поставити російське керівництво в незручне становище. Особливо з урахуван-

ням нещодавніх поправок до конституції, які приєднали до складу Росії дві українські області – Херсонську і Запорізьку, а також Луганську і Донецьку „народні республіки“. Кордон Росії в останні роки – поняття не цілком визначене. Формально в майбутньому кілька ескадрилій F-16, що залетіли в повітряний простір Запорізької області, можуть спровокувати Третю світову війну.

Такий сценарій навряд чи можна вважати ймовірним. Але нова редакція передбачає ядерну відповідь на масовий удар, наприклад, безпілотниками.

Ще у вересні, коли доктрину представили, Україна запускала по цілях у Росії понад 150 одиниць за раз. Такі удари повторювались у жовтні та листопаді. І далі Росія стоятиме перед непротим вибором – або влаштувати ядерну війну у відповідь на звичайний для цієї війни рейд БПЛА, або продемонструвати, що ядерна доктрина не працює.

Ще одне положення доктрини вочевидь стосується ракет західного виробництва. Однак ці ракети вже застосовуються проти цілей у Криму, який Росія вважає своєю територією, а більшість інших країн – частиною України. І якщо Україна знову застосує АТАСМС або Storm Shadow проти цілей у Севастополі, а Росія не влаштує атаку у відповідь, чи означатиме це, що не працює ядерна доктрина чи конституція?

І дрони, і літаки тактичної авіації, і крилаті ракети – все це нововведення, що з'явилися в ядерній доктрині через війну в Україні. Ядерні доктрини часто містять доволі розмиті формулювання. Це робиться для того, щоб у потенційного супротивника не було спокуси вчинити якусь дію, близьку до „червоної лінії“, але без її перетину. Але тепер ця розмитість – завелика.

Західні партнери України серйозно ставляться до ядерного стримування з Росією. Побойовання можливого застосування ядерної зброї не раз згадувались як стримувальний фактор у постачанні тих чи інших озброєнь.

Однак із плином часу на Заході дедалі більше політиків і військових почали сприймати це як усього лише погрози й „брякання зброєю“. Втім, досі йшлося про заяви, нехай гучні, але все-таки необов'язкові до виконання. Тепер йдеться про зміну ядерної доктрини.

„BBC News Україна“

У Бразилії говорили про Україну

РІО-ДЕ-ЖАНЕЙРО. – Президент Бразилії Луїс Інасіу Лула да Сілва 18 листопада в Ріо-де-Жанейро відкрив саміт „Групи двадцяти“ – неформального клубу лідерів найбільших економік світу. Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган, який також бере участь у саміті, оголосив свій план заморожування російсько-української війни. Пропозиція передбачає створення демілітаризованої зони на Донбасі та розміщення там міжна-

родних військ. За планом Ердогана, Україна щонайменше на 10 років відкладе обговорення вступу до НАТО. Росія, яку на саміті представляв міністер закордонних справ Сергій Лавров (Володимир Путін не наважився їхати до Бразилії через ордер Міжнародного кримінального суду), одразу заявила про неприйнятність пропозиції Анкари.

Радіо Свобода

Ветерани зі США в ЗСУ

КИЇВ. – Чимало американських ветеранів від початку війни в Україні допомагають протистояти російській агресії. Американські ветерани добровольцями приєднуються до української армії, а деякі з них віддали за Україну свої життя. Командир роти спеціальних дій Міжнародного легіону при ГУР із позивним „Лю“ розповів, що від початку вторгнення Росії мав справу із сотнями громадян США, які хотіли долучитися до українського війська з початку війни. Це сотні американців, а також французів, італійців, чехів, канадців, британців.

Більшість добровольців зі США уже мали досвід служби в американській армії, але, долучившись до ЗСУ, їм довелося звикати до багатьох реалій. На початку для переважної більшості, особливо американців, були незрозумілими дуже багато речей. Якщо певні прилади і техніка для ветеранів американської армії у США були звичним явищем, в Україні вони виявилися дефіцитом. Викликом для

багатьох американських ветеранів став і стиль командування в Україні, спадкові недоліки радянщини. Новоприбулим добровольцям зі США доводиться пристосовуватися в Україні і до незвичного побуту, зокрема непритаманної для них їжі.

У Міжнародному легіоні за час війни сформувалися власні традиції, культура військового братства, якої раніше не було.

Частина добровольців за певний час повернулася додому. Залишилися люди, для яких Україна вже стала другим домом.

Наприкінці жовтня, воюючи на боці української армії, з життям попрощалися ще двоє американських військових. Один із них – ветеран-морпіх, який був близьким другом вбитого каліфорнійця Яна Торторічі. За підрахунками самих родин американців, під час оборони України загинуло вже понад 60 громадян США.

Голос Америки

Звернення Собору єпископів УПЦ США та діаспори з нагоди тисячного дня наступу на Україну

Улюблені брати і сестри у Христі!

У цей тисячний день брутального вторгнення в Україну ми єднаємося духом з нашими стражденими братами і сестрами по всій нашій Батьківщині, а також з усіма, хто стоїть разом з Україною на захисті її народу, її свободи та права на мирне життя. Ми схилиємося перед стійкістю, вірою та мужністю українців та водночас глибоко засмучені через ціну цієї безжальної війни.

За ці тисячу днів ми стали свідками нестерпних страждань невинних дітей, невимовних втрат, які несуть вдови та батьки, а також нестерпних мук людей похилого віку, які ніколи не думали, що у свої літні роки будуть переживати таку жорсто-

кість. Ми бачили солдатів, відважних у своєму прагненні захистити свою Батьківщину, багато з яких заплатили найвищу ціну, залишивши незаповнену порожнечу в своїх сім'ях і громадах. Ця війна посіяла в землю України неймовірні втрати, біль, який цілі покоління будуть нести ще довго після того, як замовкне остання куля.

Святе Письмо закликає нас любити один одного і носити тягарі один одного, як закликає святий Павло: „Носіть тягарі один одного, і так виконуйте закон Христовий“ (Гал. 6:2). Проте сьогодні Україна несе нищівний тягар насильницького

(Закінчення на стор. 11)

Ліквідували ухилення від мобілізації

КИЇВ. – Служба безпеки та слідчі Національної поліції ліквідували нові схеми ухилення від мобілізації, які діяли у різних регіонах України. Серед затриманих – посадовці медико-соціальних експертних комісій та лікарень. За хабарі від 2 до 10 тис. дол. вони допомагали військовозобов'язаним уникнути призову на підставі фіктивних медвисновків. Зокрема, у Кропивницькому: „на гарячому“ затримали хірурга, коли він отримував хабар за безпідставне визнання призвоника непридатним до служби.

На Дніпропетровщині викрили очільницю відділення місцевої лікарні, яка брала хабарі за діагностику тяжких захворювань у близьких родичів військовозобов'язаних.

На Харківщині підозру отримала ще одна учасниця масштабної схеми ухилення від призову, яку Служба безпеки викрила у жовтні цього року.

Перебуваючи на посаді лікаря-реабілітолога, вона фальсифікувала історію хвороб своїх клієнтів для призначення інвалідності. Зловмисникам загрожує до 10 років тюрми з конфіскацією майна.

22 жовтня Президент України Володимир Зеленський провів засідання РНБО щодо ситуації з медико-соціальними експертними комісіями і зловживаннями посадових осіб різних державних органів з отриманням інвалідності. Рішенням РНБО медико-соціальні експертні комісії будуть ліквідовані з 31 грудня цього року, а Центральна МСЕК – до 27 жовтня.

В Україні наразі є понад 350 МСЕК, в яких працює близько 1,200 лікарів. Функції центральної МСЕК виконуватиме Український державний науково-дослідний інститут медико-соціальних проблем інвалідності.

Укрінформ

Конфіскація майна столичного поліцейського

КИЇВ. – Прокурори Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) на підставі матеріалів Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) подали до Вищого антикорупційного суду (ВАКС) позов про визнання необґрунтованими активів на майже 8.7 млн грн, які належать родині заступника начальника Головного управління Національної поліції Києва Тараса Полієнка, а також їхнього подальшого стягнення в дохід держави. Раніше журналісти „Схем“ (Радіо Свобода) розповіли про двоповерховий пентгавс та два паркомісця в у Києві, що оформлені на тещу цього столичного поліцейського – пенсіонерку, яка з 1998 року офіційно заробила 100 грн.

Заступник начальника Головного управління Національної поліції Києва Тарас Полієнко переїхав у ці апартаменти разом із родиною у березні 2022 року, що вказано у його декларації. Того ж року Полієнко залишив посаду керівника відділу поліції в Річковому порту Києва та обійняв посаду заступника начальника столичного Головного

управління. В декларації він вказав, що власниця квартири – його теща Валентина Ткаченко. На пенсію вона вийшла у 2014 році, наразі отримує менш як 3 тис. грн на місяць. Таку ж пенсію отримує і її чоловік, тесть Полієнка. Всі його офіційні доходи за три роки, без урахування пенсії, за даними від джерел „Схем“, склали близько 350 тис. грн. Тобто сумарно їхніх офіційних коштів не вистачило б на придбання цього нерухомого майна в житловому комплексі.

Полієнко зазначив, що йому невідомі обставини придбання квартири, а його дружина пояснила, що її матір заробляла на вирощуванні квітів.

На паркомісці тещі Полієнка знаходиться Mercedes S-класи, власника якого встановити не вдалося. Поліцейський також задекларував, що його дружина отримала в подарунок 7 млн грн від своєї бабусі, при цьому її офіційні доходи теж не дозволили б пояснити такі заощадження. Його дружина Антоніна Полієнко походження 7 млн грн заощаджень у бабусі пояснити не змогла.

Радіо Свобода

Шість років просидів за ґратами

Львів. – 14 листопада суд виправдав Андрія Слюсарчука, відомого як „Доктор Пі“. Десять років тому його засудили за шахрайство і вбивство двох людей із необережності. У 2014 році його звинуватили в підробці документів нейрохірурга і незаконній лікарській діяльності, внаслідок якої померли люди.

Проте через 10 років після вироку суд визнав дійсними документи про освіту нейрохірурга, а також не виявив доказів погіршення стану здоров'я пацієнтів під впливом його лікування.

А. Слюсарчука заарештували в Києві 14 листопада 2011 року. До цього скандалу медіа писали

про феноменальні здібності чоловіка, який називав себе доктором наук і професором. Він начебто відтворював по пам'яті великі обсяги інформації, зокрема, 30 млн цифр у числі „пі“ (звідси і прізвисько „Доктор Пі“), цитував напам'ять текст з будь-якої сторінки „Кобзаря“.

За часів президентства Віктора Ющенка був радником віцепрем'єра України, а Віктор Янукович нагородив його Державною премією України в галузі освіти. Свого часу А. Слюсарчук потрапив до „Книги рекордів України“ у номінації „Людина, уні-

(Закінчення на стор. 7)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ На честь Костя Левицького

Львів. – 18 листопада минуло 165 років з дня народження громадсько-політичного діяча, юриста, історика, голови уряду ЗУНР та першого голови УНР у Львові Костя Левицького. Відтак, у пам'ять про видатного українця на фасаді будинку, де колись проживав К. Левицький і яка названа на його честь, встановили інформаційну таблицю. Голова Личаківської районної адміністрації Юрій Лукашевський назвав ознакування місць, пов'язаних з людьми, які заклали цеглини модерної української держави, відновленням історичної справедливості. А декан історичного факультету ЛНУ ім. І. Франка Руслан Сіромський зазначив, що такі інформаційні таблиці формують образ міста, маркують громадський простір, а також є дуже важливим елементом збереження історичної пам'яті. „Таблиця присвячена непересічній особі, представникові нової української, сільської генерації. Людині, яка знала багато мов, випускнику Львівського університету. Людині, яка заклала засади Львівської юридичної школи, успішному адвокату... Він стояв біля витоків кооперативного руху, був співзасновником товариства „Дністер“. Також він зробив блискучу політичну кар'єру – був послом Галицького крайового сейму, депутатом австрійського парламенту. А на початку Першої світової війни Кость Левицький очолив Головну українську раду, яка була проводирем українського національного руху. У листопаді 1918 році, коли відбувалася українська революція і українці брали владу у свої руки, Кость Левицький очолив перший уряд – Державний секретаріат ЗУНР“, – нагадав Сіромський. (Укрінформ)

■ Росія забирає „пашпорти“

ДОНЕЦЬК. – 31 грудня 2024 року „паспорти“ псевдореспублік „ДНР“ та „ЛНР“, які окупанти змушували отримувати мешканців тимчасово окупованого Донбасу ще з 2014 року, стануть недійсними. Про це повідомив Центр національного спротиву. „Усе через примусову зміну громадянства та, відповідно, пашпортів. Адже Кремль поставив чітку задачу своїм посіпакам – стовідсоткова пашпортизація документом росзразка українців в окупації“, – пояснили в Центрі. Зазначається, що в так званих республіках місцеві колаборанти активізували процес заміни пашпортів на російські. Аргументують це тим, що з 1 січня 2025 року мешканці тимчасово окупованих територій України без російського пасшпорта втратять будь-які права та можливості. (Укрінформ)

■ Найкращі туристичні села ООН

КИЇВ. – Одна з наймасштабніших туристичних мереж світу „Найкращі туристичні села“ (The Best Tourism Villages) ООН Туризм уперше внесла до переліку з 254 населених пунктів два українських – Урич (Львівщина) та Ворохту (Івано-Франківщина). Заявки українських конкурсанти були відібрані представниками Консультативної ради серед понад 260 учасників із понад 60 країн світу. „Оголошуючи переможців під час 122-ї сесії Виконавчої ради ООН з туризму, яка пройшла в Картахені, Колумбія, Зураб Пололікашвілі наголосив, що головна мета ініціативи Всесвітньої туристичної організації – привернути увагу мандрівників з усього світу до сіл, де туризм допомагає зберігати культуру, традиції та біорізноманіття навколишньої природи. Офіційні нагороди для Урича та Ворохти до України з Колумбії привезуть представники ООН Туризм – директор із зовнішніх зв'язків Бека Джакелі та директор Європейського регіону Кордула Вольмутер. Нагородження переможців відбудеться 28 листопада на III Національному туристичному саміті у Львові. Включення українських сіл до цієї світової мережі відкриває перед номінантами позитивні перспективи. Урич та Ворохта не тільки отримають менторство від UN Tourism та потенційну фінансову підтримку іноземних донорів, а й привернуть увагу до своїх культурних, природних та гастрономічних багатств як українських, так й іноземних мандрівників. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Президент Байден вшанував ветеранів

АРЛІНГТОН, Вірджинія. – Президент Джо Байден і віце-президент Камала Гарріс вперше з'явилися публічно разом після її поразки на виборах, коли вони відзначили День ветеранів 11 листопада. Вони разом поклали вінок на могилі Невідомого воїна на Арлінгтонському національному цвинтарі. Відтак президент виголосив там своє останнє слово як головнокомандувач Збройних сил США. „Це була найбільша честь мого життя провадити вас, служити вам, піклуватися вами, боронити вас, позаяк ви боронили нас, покоління за поколінням, за поколінням”, – сказав Джо Байден. Президент оголосив, що Департамент ветеранських справ поширює покриття на різні види раку, які ветерани отримали внаслідок військової служби. Син президента Бо Байден служив у Делаверській національній гвардії та відбув рік служби в Іраку в 2008 році. Він помер від раку мозку в 2015 році на 47-му році життя. (www.military.com)

■ США не здивовані реакцією Росії

ВАШІНГТОН. – США не здивовані рішенням Росії оновити свою ядерну доктрину. Про це на прес-конференції 19 листопада заявила заступниця прес-секретаря Пентагону Сабріна Сінгг. Вона вказала на те, що Москва сигналізувала про намір оновити ядерну доктрину протягом останніх кількох тижнів. „Це та сама безвідповідальна риторика, яку ми бачили раніше і яку ми спостерігали, чесно кажучи, протягом останніх двох років. Тож це те, за чим ми продовжуємо спостерігати. Але ми не бачимо жодних ознак того, що Росія готується застосувати ядерну зброю в Україні, і ми не бачимо жодних змін, які потрібно внести в нашу власну ядерну позицію”, – заявила С. Сінгг. Оновлена доктрина передбачає, що підставою для завдання ядерного удару може стати „агресія проти РФ та її союзників з боку будь-якої неядерної держави з підтримкою ядерної держави”, а також масована повітряна атака неядерними засобами, зокрема безпілотниками. Ядерну доктрину Москва оновила у 1,000-ий день війни Росії проти України, а також на тлі повідомлень про застосування Києвом американської ракети „АТАСМС” для удару по складу боєприпасів під Брянськом. (*Радіо Свобода*)

■ Марко Рубіо буде Державним секретарем

ПАЛМ БІЧ, Флориди. – Новообраний Президент Дональд Трамп 10 листопада призначив сенатора Марка Рубіо з Флориди своїм Державним секретарем. 53-літній М. Рубіо народився в Маямі і має репутацію „яструба” в закордонній політиці. Його дід втік з комуністичної Куби в 1962 році, а батьки виїхали раніше. Він стане першим латиноамериканцем на посаді найстаршого дипломата США. Криза в Україні буде однією з головних проблем нового Державного секретаря. В інтерв'ю для телеагенції „NBC” у вересні, він сказав: „Я не є на боці Росії – але, на жаль, реальність є така, що війна в Україні закінчиться врегулюванням шляхом переговорів”. Призначаючи М. Рубіо на таку ключову посаду, Д. Трамп може сконсолідувати свої успіхи серед латиноамериканців, які традиційно підтримують демократів. Але він здобув 45 відс. їхніх голосів на виборах 2024 року (у 2020 році отримав лише 32 відс.); це був найвищим відсотком для якого-небудь республіканця. У 2004 році республіканський президент Джордж В. Буш здобув 44 відс. латиноамериканських голосів. М. Рубіо був одним з трьох останніх політиків, яких Д. Трамп брав під увагу, коли вибирав собі віце-президента. Під час першої каденції Д. Трампа М. Рубіо був співспонзором законодавства, яке не дозволяло б президентові вийти з НАТО без ратифікації двох третин Сенату. Подібно як Д. Трамп, М. Рубіо сильно виступає проти нормалізації відносин з Кубою і часто критикує авторитарний уряд соціаліста Ніколяса Мадуро у Венесуелі. Він є головою Підкомітету Палати представників з латиноамериканських справ. („Reuters”, „NBC News”)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Пам'ятник Міхновського оновлено

На урочистостях з нагоди відкриття оновленого пам'ятника.

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 2016 року вандали зруйнували бронзове погруддя Миколи Міхновського на Байковому кладовищі, створене з ініціативи Георгія Щокіна. На жаль, держава не відновила пам'ятник творцеві Української державності та української армії. Це зробив Історичний клуб „Холодний Яр”. 2 листопада 2018 року скульптор Дмитро Бур'ян, козак Історичного клубу „Холодний Яр” відновив погруддя із граніту.

У 2023 році виповнилося 150 років від дня народження М. Міхновського. Ця дата є в постанові Верховної Ради „Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2022-2023 роках”, які мають відзначатися на державному рівні.

2 вересня 2023 р. Історичний клуб „Холодний Яр” урочисто відновив могилу М. Міхновського, поставивши гранітну плиту на місці його похован-

Бронзове погруддя Миколи Міхновського на Байковому кладовищі.

ня, що за 50 метрів від погруддя на центральній алеї Байкового кладовища. У 2024 році Історичний клуб „Холодний Яр” та благодійна організація GloryUA вирішили провести оновлення місця пам'яті творця українського війська, впорядкувати стежку та місце навколо меморіального знаку.

І ось 5 листопада на Центральній алеї Байкового кладовища замість пошкодженого гранітного – споруджено новий бронзовий пам'ятник Миколі Міхновському. Скульптор Ігор Семак, козак Історичного клубу „Холодний Яр”, творець Меморіалу козакам-добровольцям у Холодному Яру.

Встановлено меморіальну дошку біля пам'ятника та оновлено плити.

Фундаторами оновлення пам'ятника М. Міхновському стали Історичний клуб „Холодний Яр”, благодійні фонди „GloryUA” і „Україно! Я за тебе!”, організаторами реконструкції були Роман Коваль, Максим Коляденко та Олексій Мушак.

Виставка книг до тисячі днів війни

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – З нагоди тисячі днів війни в обласній універсальній науковій бібліотеці відкрили книжкову виставку „1000 днів, що змінили нас”. Тут представлено твори українських письменників, які воюють на фронті, спогади очевидців, волонтерів, військових капелянів, документальні свідчення про трагедії українських міст і сіл, а також цивільного населення, болючі розповіді про втрати рідних людей.

Зворушливими історіями про героїчну незламність українців та подвиги військових пронизані книги „Моя найбільша війна: рік 2022 у роздумах і відчуттях” Богдана Смоляка, „Пряма мова” Олени Максименко, „Бахмут” Мирослава Лаюка, „Добрий вечір, ми з України. Нескорений Миколай” Віталія Рогожі та інші твори.

Завдяки книгам про великі зусилля мужніх бійців, командирів та рятувальників зможуть дізнатися цілі покоління українців, які серед запеклих ворожих обстрілів, зруйнованої рідної домівки не втратили почуття любові до України, людяності, чесності, відданості за найвищу цінність – свободу. Під час акції „Книжкова єдність” тернопільці подарували україномовні книги для публічної бібліотеки Балаклійської міської ради Харківської області, яка постраждала під час війни.

Також в бібліотеці-музеї „Літературне Тернопіль” провели зустріч з тернопільською письменницею, членкинею Національної спілки письменни-

Письменниця Васи́лина Вовчанська зі своєю новою книгою.

ків України Василюю Вовчанською „Простота і щирість слова”. Вона презентувала свою нову збірку „Гортаю різнобарвні дні” з поезіями про незламних захисників України та непохитну віру у світлий, мирний день. Авторці болить, що вороги знищують життєві та культурні цінності, які будувалися століттями і відображали ідентичність українців. Музичний гурт „Золоті журавки” з керівником Людмилою Червінською подарував для письменниці та воїнів українські пісні на слова авторки, які допомагають відчувати повноту життя і душевне піднесення.

Тисячний день війни

(Закінчення зі стор. 1)

- США оприлюднили нові оцінки участі північнокорейських військ у війні проти України: під Курськ перекинуто понад 11 тис. північнокорейського контингенту.

- Внаслідок удару ворога по Глухову Сумської області пошкоджені два багатоповерхових будинки, гуртожиток одного з навчальних закла-

дів і лікарня, 12 людей загинули, поранені 11, серед них двоє дітей. РФ вдарила по Київському району Харкова, постраждали 12 людей.

- Через обстріли РФ за добу на Донеччині, Одещині, Сумщині, Херсонщині загинули 27 людей, 145 поранених. Станом на ранок 19 листопада 592 дитини загинули та понад 1,702 поранені.

- У Донецькій області після деокупації трьох населених пунктів Святогірської громади було проведено 48 ексгумацій людей, які загинули у тримісячний період російської окупації.

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Українці в Греції

Людмила Островська

САЛОНІКИ, Греція. – Громада „Україно-грецька ініціатива“ в Салоніках народилася з початком війни, у 2022 році, коли виникла нагальна потреба мати свій рахунок і допомагати українцям, як в Україні, так і тим, кого прихистила Греція. Але корені організації заклалися ще сім років тому. Як розповіла очільниця товариства Наталія Піщора, починалося все з бажання спілкуватися рідною мовою, неформальних зустрічей, школи вихідного дня для українських дітей.

„Але з прибуттям тимчасово переміщених земляків, – каже Н. Піщора, – треба було все робити офіційно, згідно із законами країни, в якій живемо, тому зареєструвалися і відкрили свій рахунок для допомоги Україні. Обрали собі девіз „Україна понад усе“, що додає нам сили працювати й допомагати Батьківщині навіть за сотні кілометрів від рідного дому. І найбільша наша сила – в єдності й взаємодопомозі. Бо один ти нічого не можеш“.

Зараз українці північного регіону Греції активно допомагають як українській армії, так і цивільним, проводять збори, благодійні вечори, аукціони, кіноперегляди, надсилають техніку, медикаменти та гуманітарну допомогу. Активісти також організовують мітинги, акції та маніфестації, аби привертати увагу до проблем в Україні. Як розповіла співзасновниця організації Наталія Мугра з Тернопільщини, тут дуже довго працювала кремлівська пропаганда, а тому все ще існують проросійські настрої і неоднозначність у підтримці України. Але уряд Греції продовжує підтримувати українців, які і досі перебувають сюди. Їм надають доступ до безкоштовної медичної допомоги та освіти, а також право на роботу і на тимчасове проживання в спеціальних приймальних пунктах. Громада активно налагоджує співпрацю із ЗМІ, аби боротися з дезінформацією та розвіювати міти про війну в Україні.

Один з наймасштабніших проєктів громади „Україно-грецька ініціатива“ – суботня школа для українських дітей. Координують роботу цього напрямку Н. Піщора, волонтери Олена Сотникова, Н. Мугра і Яна Охріменко. Вони приміщення шукають, збирають гроші для допомоги ЗСУ і часто самі докладають свої платні при закупівлі необхідного для учнів. На Я. Охріменко лежить відпові-

Координатори (зліва) Олена Сотникова, Яна Охріменко, Наталія Мугра, Наталія Піщора.

дальність за підбір вчителів, складання розкладу, організації учнівського колективу, розробка перспектив розвитку навчального закладу.

Офіційно зареєстрована суботня школа в Міністерстві закордонних справ України працює лише другий навчальний рік. Як розповідає Я. Охріменко, з початком війни різко збільшилася кількість українців, які знайшли прихисток у Салоніках, зріс запит на українськість, ідентифікацію себе в новому середовищі.

Зародки школи з'явилися у виставковому центрі, де розміщався волонтерський центр гуманітарної допомоги. Там збирали речі і роздавали потребуючим, відправляли вантажі в Україну. Волонтери часто приходили з дітьми. Інна Єрмак там відкрила театральну студію. Потім Лариса Овсяннікова з Маріуполя запропонувала бажаним займатися в творчій студії. Софія Ліхачова з Луганської області, яка приїхала в Грецію із Запоріжжя, почала викладати для дітей вокал. Треба було шукати зручного для дітей приміщення. Я. Охріменко висловлює вдячність організації SolidarityNow, яка працює з біженцями, переселенцями, людьми з тимчасовим захистом і має свої офіси, які і стали на цей час українською суботньою школою. Українську мову викладає спеціалістка з грецької і української мов, львів'янка, яка багато років проживає в Греції, Марта Цобаніс. Запросили цього року до школи і професійну бандуристку, заслужену артистку України Олену Розумну. Для занять купили спеціальну дитячу бандуру. Важливу роль відіграє спілкування дітей з професійним психологом Людмилою Половенко,

(Закінчення на стор. 7)

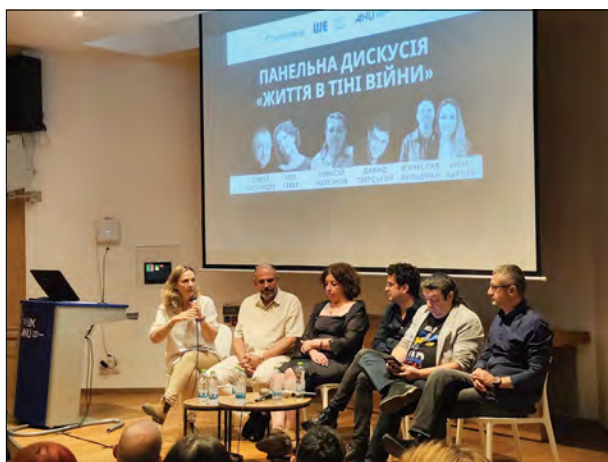
Прем'єра в Ізраїлі фільму про Україну

Світлана Глаз

ТЕЛЬ-АВІВ. – Відбулася прем'єра документального фільму „Паралелі: за межами кордонів“ – спільного проєкту організації „Ізраїльські друзі України“ та „Ukrainian Jewish Encounter“ (Канада), творчий процес над яким тривав більше року. Стрічка містить 30 інтерв'ю з волонтерами, дипломатами, політиками, лідерами української спільноти, представниками бізнесу, яку знімали в Тель-Авіві, Хайфі, Герцлії, Єрусалимі та Києві. Спілкування велося українською, івритом, англійською.

„Фільм – про нас з вами: людей, які об'єднуються заради допомоги іншим в складні часи, що прості люди, коли вони разом, можуть змінити світ“, – заявила про мету фільму співзасновниця організації „Ізраїльські друзі України“ Анна Жарова і додала, що вихід стрічки став частиною святкування 10-ої річниці організації, яка з 2014 року, з початком агресії Росії проти України, зосереджувалася на допомозі Україні. Після початку війни в Ізраїлі активно підтримує ізраїльських солдат, в лавах яких воюють і вихідці з України та ізраїльтян, які потерпають від війни. Після 2022 року в Ізраїлі з'явилися понад 20 некомерційних організацій, які підтримують Україну.

„Наша спільнота розвивається. Інколи маємо різні погляди, різні пріоритети, не всі говоримо однією мовою, проте нас об'єднує той величезний потенціал та бажання змінювати ситуацію на кра-

Учасники панельної дискусії „Життя в тіні війни“, яка відбулася після показу фільму.

ще, зміцнювати дружбу двох народів, – розповіла А. Жарова. – Після показу фільму, коли бачила, як заля сприймала все, що відбувалося на екрані – посмішки, сльози – емоції переповнили мою душу. Отже, робота була не даремна цілого гурту людей, не кажучи вже про тих, хто розповідав про свої страждання, поразки, перемоги, надії. Щира дякую всім, хто погодився на це і, звичайно, авторам кінострічки – режисерці Дар'ї Нор, головному операторові Еріку Мармору, операторам Данієлю

(Закінчення на стор. 7)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Трамп і Байден зустрілися в Білому домі

ВАШІНГТОН. – Довголітні політичні суперники, новообраний президент Дональд Трамп і президент Джо Байден зустрілися в Білому домі 13 листопада. Серед іншого вони обговорили становище в Україні та на Близькому Сході. Речниця Білого дому Карін Жан-П'єр сказала репортерам, що зустріч була „сердечною“. Опісля, Д. Трамп сказав репортерам газети „Нью-Йорк Пост“, що президент був „дуже люб'язним“. Демократ Джо Байден переміг республіканця Д. Трампа у виборах 2020 року, але зняв свою кандидатуру на користь віце-президентки Камали Гарріс у липні 2024 року після слабкого виступу на дебатах з Д. Трампом. Обидва чоловіки обговорили плавний перехід влади. Д. Трамп, який стане 47-им президентом 20 січня, сказав: „Політика є жорсткою, і часто це не дуже гарний світ, але сьогодні є гарний світ, і я це дуже ціную перехід, який є настільки плавним, наскільки він може бути. І я це дуже ціную, Джо“. Це була перша поважна зустріч обох чоловіків, відколи вони зустрілися на дебатах в червні. Вони та К. Гарріс були разом в Нью-Йорку 11 вересня на місці теракту 2001 року, в якому загинули майже 3,000 осіб. („Reuters“)

■ Диверсії російських спецслужб

ЛОНДОН. – Голова британської контррозвідки MI-5 Кен МекКаллум заявив 8 жовтня, що Росія поставила собі за мету влаштувати „хаос на британських та європейських вулицях“, і попередив, що Британія зараз стикається з найскладнішою загрозою за всю свою історію. Після початку російського вторгнення в Україну з Європи вислали понад 750 російських дипломатів, багато з яких, за даними західних урядів, були шпигунами. За словами К. МекКаллума, російські спецслужби виконують „постійну місію зі створення хаосу на британських та європейських вулицях“ за допомогою „підпалів, саботажу та багато чого іншого“. Голова розвідки не уточнив, які саме події він має на увазі, проте останнім часом влада Британії та інших європейських держав повідомляли про розкриття кількох змов російських спецслужб, спрямованих на організацію диверсій. Зокрема на початку жовтня у Лондоні розпочався суд над обвинуваченими у підпалі будівлі у Лондоні, що належить українським підприємцям. За версією прокуратури, вони діяли на замовлення російської приватної військової компанії „Вагнер“. У травні Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск повідомив про арешт дев'яти осіб, яким висунули звинувачення в організації на території кількох країн Європи різних диверсій за завданням російських спецслужб. У квітні в Німеччині заарештували двох чоловіків, яких підозрюють у плануванні диверсій за дорученням російської секретної служби. На думку прокуратури, ці люди мали намір організувати напади на американські військові бази у Німеччині, де навчаються українські військовослужбовці. З 2022 року службі MI-5 вдалося розкрити 20 змов, організованих з підтримкою Ірану, розповів К. МекКаллум на прес-конференції у контртерористичному оперативному центрі MI-5 у Лондоні. („BBC News Україна“)

■ Відкликали 80 тис. фунтів масла

ІССАКВАГ, Вашингтон. – Велика американська мультинаціональна корпорація „Costco“, якої головне бюро є недалеко Сіятлу, пояснила 10 листопада, чому вона минулого місяця відкликала майже 80 тис. фунтів масла – Управління продовольства й медикаментів (FDA) сказало їй, що наліпки на маслі не написали, що масло „містить молоко“, хоч написали, що воно містить сметану. На думку уряду, треба охороняти людей, які мають алергію до молока. Багато користувачів на соцмережах висміюють такий нерозсудливий крок бюрократів. Інші запитують, чому просто не можна було додати наліпку зі словами „містить молоко“, замість відкликати так багато цілком доброго масла. Хтось написав: „Чи можете позбутися того масла, скинувши його в моїм домі? Я маю багато пекти на свята“. FDA не сказало, чи хтось захворів чи мав алергічну реакцію до цього масла. („New York Post“)

Ми і наші гроші

У своїй новій, четвертій з черги, енцикліці наприкінці жовтня цього року Папа Франциск звертається до католиків з тим нестаріючим, незмінно актуальним закликом, котрий звучить у християнському світі від часів Христа, – відмовитися від самоцільної і нестримної жадоби матеріального багатства. При цьому Папа має на увазі не державу і її економічну силу чи слабкість, а кожну особну людську особистість, особистий моральний вибір – вибір нашого серця.

Перший розділ цього документу так і називається: „Важливість серця“. Папа нагадує, що символ серця засвідчує завжди живу і завжди присутню любов Ісуса до людей. Хтось може засумніватися, – пише Понтифік, – може не знати, що цей символ має значення й сьогодні. Але всі ми потребуємо заново відкрити важливість серця, оскільки живемо в часи поверховості, бездумно, не здаючи собі справи, спокушаємося то на одну, то на іншу нову річ, стаємо ненаситними споживачами і рабами ринку, не піклуючись про глибший сенс нашого життя.

„У світі, де все купується і продається, відчуття власної самоцінності людей дедалі більше залежить від того, що вони можуть придбати силою грошей. Христова любов відсутня у цьому схибленому механізмі, але тільки ця любов може визволити нас від божевільної гонитви, в якій більше нема місця для безкорисливої любови“.

Гонитва за багатством – одвічна моральна проблема. І Папа Франциск не вперше звертається до неї. Невдовзі після обрання, в 2013 році, під час Меси в капличці Святої Марти він добре пояснював, як грошолобство віддаляє людину від Господа, веде до захворювання нашого мислення і душі, як поклоніння грошам породжує інші людські вади – гординю, пиху, марнославство, заздрість, суєтність, сварки, конфлікти.

Тобто йдеться не про самі гроші і їхню самозрозумілу функцію еквівалента певного товару і певних послуг, а про те, що гроші зайняли центральне місце в розвитку сучасної цивілізації, а це свідчить не про що інше, як про виснаженість духовної енергії в сьогоднішньому людстві. А звідси вже само собою випливає соціальна нерівність, зокрема й особливо – в просякнутих корупцією суспільствах.

Отже, не в грошах річ, а в нашому ставленні до них, в наших моральних принципах, у нашій волі спрямувати зароблений гріш не добру чи на негідну людини мету.

Жадібному на гроші все їх буде мало. Непомітно втягнувшись в цю гонитву, людина стає жалюгідною, нікчемною. Читаємо, як цими днями в Україні затримували керівницю Хмельницької обласної медичної комісії Тетяну Крупі і як вона намагалася викинути у вікно торбу з півмільйоном доларів, а ще понад півмільйона слідчі знайшли в ліжку цієї глупої грошолобки. Дуже легкий заробіток – за грубі гроші видавати довідки ухилинтам від фронту.

Певна річ, всі до одного не можемо наслідувати Сократа, що проходжувався розкішним східним базаром і говорив до себе: „Який же я багатий – як багато мені не потрібно!“

А проте завжди так було і завжди буде: кожна людина є господарем своєї долі і паном свого вільного внутрішнього вибору.

ІСТОРІЯ

Синьовидне боролось з більшовиками

Ігор Чудійович

20 вересня 1939 року у зливні дощі Верхнє Синьовидне здригнулось від військової техніки. Почались арешти найсвідоміших громадян, особливо членів ОУН, колишніх керівників „Просвіти“ та Пласту. Лише за півтора року із села на Сибір було виселено 23 сім'ї, арештовано 38 громадян, з яких 31 загинули по тюрмах.

Хоча червоним зайдам вдалось заарештувати членів ОУН Василя Борща, Богдана Кавку, Адама Кавку, Івана Комарницького, Михайла Кленуца, Семена Масного, Євстахія Струка, але більшість, перейшовши в підпілля, чинили їм запеклий опір. Душею синевидських борців-підпільників ОУН був Костянтин Цмоць. Двічі він виривався з тюрем Стрия та Дрогобича.

Жахливий терор тривав до червня 1941 року. На окупованих територіях розпочалася партизанська війна. Чимало синевидчан брало участь у ній. К. Цмоць був членом Головної референтури Служби безпеки ОУН, виконував відповідальні та небезпечні завдання Головного проводу ОУН. У грудні 1942 року йому доручили звільнити з німецької катівні видатних діячів ОУН – Дмитра Гриця („Перебийноса“) та Ярослава Старуха („Стяга“). Цмоць з групою оунівців, одягнених в німецьку форму СД, операцію провів блискуче. Подібну операцію він повторив у квітні 1943 року, вирвавши із дрогобицької тюрми видатного військового діяча ОУН – Олексу Гасина („Лицаря“), згодом начальника головного штабу УПА.

Загинув 22 грудня 1944 року в селі Юшківцях у нерівному бою з енкаведистами.

Загинув і брат Костянтина – Дмитро („Улас“). Родину арештовано і вивезено в Красноярський край.

8 червня 1944 року червоні „визволителі“ вдруге зайняли Синьовидне. Мешканців було евакуйовано у Любинці, Стинаву, Гірце, Орів. Синьовидчани брали участь в бойових операціях в складі загонів УПА, здійснювали рейди на Закарпаття, Станіславщину.

25 лютого 1945 року у Нижній Лукавиці було оточено будинок, в якому містилася школа політвиховників. У запеклому бою загинуло 25 повстанців. Серед них із Синьовид-

ного – Степан Шило, Степан Савчин, Василь Соколовський.

21 листопада 1945 року енкаведисти напали на повстанський бункер в урочищі „Середній“. На смертний бій стали Гнат Бундз, Юрко Шило. Герої боролись до останнього набою.

Неодноразово повстанці квартирували в Анни Масної. Її дочка Ярослава Матійчин розповіла: „Партизанський загін в складі 10 чоловік переховувався на горищі, а до хати приїхали червоноармійці, переїжджаючи через село. Не знаю, яке щастя хотіло, що большевики не зробили огляд всієї хати.

Одного разу до хати увірвались енкаведисти з облавою. Вчинили обшук. Після цього нас із братом Мирославом було арештовано і вивезено в Дрогобич, у тюрму на Бригідках. Почались катування, били поперечною рейкою від вікна до втрати пам'яті. Наступного дня – все спочатку. Я мала довгі коси, а після червоних допитів, коли тягали за волосся по підлозі, моя коса залишилась в руках у енкаведистів.

Не спромоглись нічого довідатись, як ми потім довідались приставили за нами нишпорку, з надією вивести зв'язок з повстанцями. Вертатись у село не було можливості. Ми переховувались у Львові, потім – у Кривому Розі.

На якийсь час в будинку розквартирувались енкаведисти. Вночі вони переодягались в одяг повстанців і йшли в навколишні села. Наступного ранку оголошували про мордування бандерівцями мирних жителів, що чинили самі.

Більшість нашої родини було вивезено в Сибір. Кожна сім'я жила сьогоднішнім днем, не знаючи, що буде з нею: депортація в Сибір, арешт чи насильницька смерть.

Однак зламати силу духу українців не так вже легко“.

У 1991 році селище урочисто відзначило 750 свого літописного існування. На честь тієї події відлито пам'ятну медаль „Синевидську Вишньому 750 років“ та споруджено пам'ятник Тарасові Шевченку.

20 серпня 2000 року в Синьовидному було освячено пам'ятник „Борцям за волю України – односельчанам, які загинули в боротьбі з різними окупантами за незалежність України 1914-1953 рр.“.

Одна з найбільших...

(Закінчення зі стор. 1)

близько 88 відс. При цьому майже 10 відс. повітряних цілей були знищені за допомогою західних винищувачів F-16.

Мішенями для нападу були найбільші українські теплоелектростанції та трансформаторні підстанції на

заході і в центрі країни, а також залізничні вузли. Вперше за тривалий час ракети РФ долетіли до Закарпаття, а також впали біля популярного гірськолижного курорту Буковель. В Одесі і Кривому Розі ситуація залишається складною.

Українська влада попереджає, що в Кремля ще є запас ракет і такі удари можуть повторитись ближче до зими.

„BBC News Україна“

Поправка

У минулому числі „Свободи“ в редакційній статті в останньому реченні першого абзацу міститься необґрунтоване твердження. Це речення слід читати наступним

чином: „Попри це, значна частина української діаспори у США голосувала за Трампа і його соратників з Республіканської партії“. Відповідна поправка внесена на вебсайті газети.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510
E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040
E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

Українці в Греції...

(Закінчення зі стор. 5)

яка прибула із Одеси. Зараз у школі 5 постійних вчителів, але є ще вчителі, які із задоволенням можуть замінити тих, хто захворів, чи у відрадженої, на роботі. Так заняття з „Рідного краю“ проводить Людмила Половенко, а до цього викладала Ельвіра Ібатова, але вони паралельно можуть замінити одна одну.

– А як забезпечуєте фінансування навчального закладу?

– Ми, на жаль, не підключені до жодної української програми, яка б підтримувала школу, але ми подаємося на таку допомогу і невеличкі кошти від України отримали на розвиток громади, школи. Нам дуже допомагає Генеральний консул України в Салоніках Євген Шквира. Він приходить на заходи в школу, підказує програми і проекти, в яких ми можемо взяти участь. До речі, ми зараз із ним обговорюємо плани пошуку приміщення для школи, де б ми могли всі збиратися і у будні дні, щоб у нас був ключ і ми були господарями у своєму українському домі. Це питання перспективи. А щодо фондів, то ми маємо невеликі благодійні внески від батьків. Минулого року ми виграли грант ООН. Ми склали список потрібного і нам все закупили. Таким чином ми маємо синтезатор і колонки для вокальної класи, канцелярію на весь минулий рік і для дітей, і для вчителів, матеріали для занять з творчості, навіть для подій – костюми, апаратуру, прості музичні інструменти, знаряддя праці, дошку. А ще у нас є компанія-спонсор ТАСКАС, яка на Новий рік закупила для наших дітей сто подарунків і на цей навчальний рік закупила для учнів багато нових матерія-

лів для роботи і навчання, бо їх же постійно треба поповнювати. Є наш друг Ахілеас, грек, прихильник України, вчить українську мову. Він прийшов на заняття, поспілкувався з дітьми і вони його так розчулили і надихнули, що він закупив нам в Україні посібники, прописи, книжки для рідного краю, яких нам так бракувало. Справа в тому, що організації чи компанії Греції не можуть закупляти для нас товари в Україні, а приватна особа може дати гроші і ми, як громада, можемо закупити необхідне в Україні і привезти сюди. Саме така підтримка і допомога вселяє в нас віру в те, що нам треба розвиватися і йти до своєї високої мети. Цього року ми відкрили заняття з дітками від 2,5 до 4 років. Нейропсихолог Людмила Половенко втілює курс раннього розвитку дітей. Є в них і руханка, співи і танці для музичного розвитку дитини раннього віку, які проводить Софія Ліхачова. Діткам і батькам це дуже подобається. А ще ми зараз на стадії обговорення і дослідження занять з підлітками. Ми пропонуємо заняття з шахів, профорієнтації, історії України, уроки християнської етики. Молоді священники, які навчаються в семінарії, можуть проводити такі заняття для тих, кому це цікаво. Є заняття і для дорослих, які хочуть спілкування із земляками. Олена Сотникова викладає його для батьків. Часто проводимо майстер-класи з виготовлення ляльки-мотанки, писанкарства, збираємося на мистецькі посиденьки, концерти.

Так ми йдемо до створення Центру культури, освіти і дозвілля для своїх людей, бо разом ми впевненіше дивимося в завтрашній день. Треба жити і вірити, що ми все переживемо і розквітнемо і, звичайно, все робити для того, щоб наблизити цей час.

Активісти (зліва) Софія Ліхачова, Яна Охріменко, Консул України в Салоніках Євген Шквира, Марта Цобаніс, Лариса Овсянникова, Наталія Піцюра, Людмила Половенко.

Шість років...

(Закінчення зі стор. 3)

кальні можливості“, але після того, як його заарештували, оргкомітет видання скасував усі його рекорди.

В обвинувальному акті від 2013 року йшлося, що А. Слюсарчук видавав себе за видатного лікаря-нейрохірурга й доктора медичних наук, хоча не мав вищої освіти й наукового ступеня. Попри це, у 2005 році йому вдалося влаштуватися на роботу в Інститут підприємництва та перспективних технологій при Національному університеті „Львівська політехніка“. Для цього він нібито використав підроблені дипломи з різних навчальних закладів.

А. Слюсарчук, за версією слідства, „лікував людей без освіти“. Після видалення Слюсарчуком новоутворення в черепі чоловіка той помер, так і не прийшовши до тями. У 2024 році суд не знайшов прямого зв'язку між проведеною А. Слюсарчуком трепанацією черепа і смертю пацієнта.

Іншому пацієнтові з епілепсією Слюсарчук рекомендував негайно вирізати пухлину головного мозку. Після операції була пошкоджена права півкуля головного мозку. Цей пацієнт також помер. Але суд заявив, що „пацієнт був у тяжкому стані“ і „високий ризик летального наслідку“ був незалежно від операції. Крім того, операцію проводила група лікарів. Нікого з них не притягнули до відповідальності.

„BBC News Україна“

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Про прізвище священника

У статті „Свободи“ про святкування 75-річчя Української католицької парафії Святої Родини у Вашингтоні (ч. 46, 15 листопада, стор. 13) написано, що парохом є „о. Роберт Хітченс“. Але всі знають, що його прізвище є „Гітченс“. Напевно це знають автори статті – Посольство України в США.

В російській вимові немає звуку „г“, і тому вони пишуть чужоземні назви через „х“. Але українська мова має звук „г“. Отже, після 33 років незалежності, навіщо русифікувати нашу мову вживаючи російську транслітерацію?

Лев Іваськів, Філадельфія

Від редакції. Посольство України в США у своєму Фейсбуці назвало священника „о. Роберт Хітченс“, спираючись саме на таке написання прізвища в українському католицькому тижневику „Шлях“, в новинах Департаменту інформації УГКЦ, джерелах „Духовний фронт України“, Інформаційний ресурс Української греко-католицької церкви, „Католицький оглядач“ та інших не лише в цьому випадку, а й у минулі роки. Це міг би зауважити автор листа з Філадельфії, перш ніж шукати ще однієї нагоди для критики Посольства України в США.

Фільм про Україну...

(Закінчення зі стор. 5)

Нору, Святославу Шевченку, звукорежисерові Євгену Терехову, перекладачам Михайлу Гольдштейну та Наталії Чеб'ю.

„Спочатку ми думали про фільм, як історію української громади та її ініціативи в Ізраїлі. Однак війна змінила плани, переставила акценти. Розповіді героїв, які різняться у своїй діяльності, але дивовижно схожі у відчуттях, почали доповнювати одна одну, відкриваючи єдину картину. Всі говорили про одне й те ж, але кожен зі своєї унікальної перспективи. Так і народився фільм“, – сказала режисерка Дар'я Нор.

Цікаві роздуми співзасновника організації „Ізраїльські друзі України“ В'ячеслава Фельдмана: „10 років мого життя тісно пов'язані з волонтерською діяльністю. За цей час зустрів десятки прекрасних людей, які готові ділитися своїм часом, силами, знаннями, можливостями. Цей фільм якраз про таких людей, про всіх нас – волонтерів. Унікальний тим, що дає можливість дізнатися більше про неймовірні історії допомоги, як кожен з нас може змінити світ на краще“.

Документальна стрічка була знята за сприяння посольств України в Ізраїлі та Ізраїля в Україні. А сам захід відбувся за допомоги Українського культурного центру в єврейській державі.

Після показу фільму відбулася

панельна дискусія на тему „Життя в тіні війни“, де йшлося про спільні виклики, з якими стикаються українське та ізраїльське суспільства. Про наболіле говорили журналіст, військовий аналітик, симпатик України Сергій Ауслендер, блогер Олексій Железнов, журналіст ізраїльського видання „Давар“ Давид Тверський та художниця, волонтерка і засновниця фонду „United People Planet“ Зоя Север. Модераторами виступили А. Жарова та В. Фельдман. Темою обговорення стала спільна боротьба проти тероризму та те, як дві нації можуть підтримувати одна одну в цьому виклику.

С. Ауслендер зазначив: „Захід досі не розуміє, що війна Росії з Україною – це боротьба за виживання, а не просто конфлікт „слов'ян““, та зауважив, що після 8 жовтня 2023 року увага ізраїльських медіа до української теми швидко зникла, що показує короткочасну пам'ять сучасних споживачів інформації та ставить нові виклики перед медіа, журналістами, оглядачами.

Д. Тверський наголосив на важливості людських спілкувань: „Завдання журналіста – знаходити людей, збирати їхні історії та показувати, що ми переживаємо схожі трагедії. Ізраїльтянам важливо знати, що таке Буча, а українці перші здатні зрозуміти біль Нір Озу чи Кфар Ази, які були знищені разом з їхніми жителями 7 жовтня 2023 року нападом терористичної організації „Хамас“.

Найближчим часом документальний фільм буде показаний в Україні.

Під час демонстрації фільму. (Фото: Михайл Коротков)

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧІВ!

Досить часто до редакції „Свободи“ надходять повідомлення про події, які мають відбутися через 2-3 дні. „Свобода“ є тижневиком і такі запізнелі вістки друкувати не встигає. Просимо організаторів таких подій інформувати про них редакцію заздалегідь, щоб газета могла вчасно про них написати.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відзначили 75-ліття Осередку СУМ у Нью-Йорку

Аскольд Лозинський

НЬЮ-ЙОРК. – На вічну пам'ять Ізидору Рицару, Мирославу Шмігелю, Івану Мироновичу, Зенону Осінчуку, Івану Юшкевичу, Михайлу Фурді, Григорію Цебрію, Петру Шанайду та Корнелю Василю. Це список голів Осередку СУМ у Нью-Йорку, які відійшли у вічність. Про цих осіб писав Дмитро Павличко у радянській Україні:

*Під Нью-Йорком табори військові,
Синьо-жовті мають прапори.
Як убити – з кров'ю чи без крові
Вишкіл там ведуть інструктори.
Всі вони, майстри удару в спину,
Вішальники, гангстери, збуї
В боротьбі за „вільну Україну”,
Пропонують методи свої...*

9 листопада зібрались вихованці та спадкоємці цих „майстрів” в Українському народному домі у

Нью-Йорку, щоб їх пошанувати при святочній вечері з мистецькою програмою та забавою. Були гості також зі Станиці Пласту в Нью-Йорку. Треба додати, що між основоположниками Осередку були і пластуни. Це не було суперництво, а доповнення.

Найкращою точкою мистецької програми були виступи наймолодших сумівців від Школи українознавства при Осередку, яка працює від 1958 року. Деякі деклямували і співали, інші чистили підлогу своїми штанами або спідничками чи просто втікали до своїх матерів.

Крім голів осередку згадувались славні ансамблі, гуртки чи клуби, які працювали при осередку: танцювальний ансамбль „Верховинці” під проводом Олега Гензи, хор „Жайворонки” під керівництвом Романа Степаняка, ансамбль бандуристів під диригентурою Павла Даниліва, театр під режисурою Мирослави Ласов-

ської, співучий ансамбль „Пролісок” під керівництвом Андрія Стасіва. Згадано також славний товариський клуб „Діброва”, де ми всі „виросли”.

Мені – 72 роки, а осередкові – 75, тобто, фактично, два з половиною років різниці. Треба, мабуть, поділитися споминами не тільки виховників, але і тих, які виховувались у СУМ.

Виховні сходи завжди починались апелем, де дуже часто виступав сам голова Осередку. Притаманним усім головам були дуже довгі промови. Притаманним юнакам і юначкам було, що не слухали та чекали найцікавішої частини виховних сходів – гри і забави.

Влітку ми їхали на Оселю біля Нью-Йорку. Табір мав свої приємні моменти, але до них не належало вставання о 6:30 ранку, нестерпна руханка сплячих, впорядкування кімнат, гутірки, таборовий спів. Всі очікували гри і забави, але це приходи-

Марка, присвячена 75-літтю відновлення діяльності СУМ в діаспорі.

ло щойно при кінці дня і то після вечері, на які нас годували неприродними стравами, як кулешою, яка називалась „мамаліга” або клюска-ми з кетчапом. Команда і виховники думали: нагодуємо, тоді вони підуть на спорт чи гри та забави, що їх виснажить і, відповідно, ми проведемо нічний апель і нічну тишу о 9:15, і вони будуть міцно спати. Так не сталося. Молодь щойно тоді починала жити. Трохи тут починалась боротьба поколінь.

У ретроспективі не все було відповідно обдумане начальством. Наприклад, впорядкування кімнат відбувалось від 10 до 10:45 ранку, тоді був перегляд, давали оцінки, але до 2-ої пополуноді кімната виглядала так, як зрання. Зрештою не потрібне було це впорядкування, бо мама кожного таборовика приїздила на вихідні та робила порядок. І так багато було необдуманого.

Але сказати правду, люди які творили це діло, хоч і дещо мучили нас, були надзвичайними. Вони приїхали з далекого краю, після дуже важкої боротьби, котру вони не виграли. Ніхто їх не зустрічав і не допомагав на новій землі, хіба такі, як вони, котрі приїхали раніше. Вони, фактично, мріяли вертатись, але в міжчасі треба було в Америці ставити новий фронт боротьби проти ворога. І тому вони влаштували осередок СУМ для виховання нового покоління. Вони не знали мови, треба була руками і ногами працювати п'ять днів на тиждень – дійсно від рання до ночі, у суботу треба було забивати цвяхи у сумівському домі або на оселі. У неділю вони йшли до церкви.

За життя ніхто їм не дякував, і вони подяки не очікували. Просто це був їхній обов'язок. Тому ми зібрались 9 листопада, щоб хоч по смерті їм подякувати.

* * *

Сумівська пошта поповнилася новою маркою – її присвячено 75-літтю відновлення діяльності СУМ в діаспорі. Марку випущено на потужностях „Укрпошти” в рамках проекту „Власна марка”.

THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION SEEKS CANDIDATES FOR AN OPEN SEAT ON ITS CORPORATE BOARD OF DIRECTORS

Pursuant to the provisions found in Article VI, Section 10 of its By-Laws, the Ukrainian National Association is undertaking the process of filling a one-seat vacancy on its Corporate Board of Directors. At their meeting on December 10, 2024, Board members will elect the most qualified candidate to serve on the Board, until the next Convention in 2026.

Candidates should possess proven governance and executive leadership skills and experience. Desired qualities and talents include executive leadership, experience in business management and an ability to think across all disciplines relevant to the UNA.

All candidates must be UNA members in good standing. A full position profile and instructions for applying are on-line at <https://unainc.org/una/leadership-position-openings/>.

The completed forms, a copy of the nominee's detailed Resume and a short statement as to why the nominee would be an excellent candidate must be sent via certified mail on or before November 30, 2024 to:

Ukrainian National Association, Inc.
Attn: Mr. Andriy Cade, Chairman
2200 Route 10
PO Box 280
Parsippany, NJ 07054

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

Громадський перегляд фільму „Да Вінчі“

Левко Хмельковський

НЮ-БРАНСВІК. – 15 листопада Українська католицька церква Різдва Пресвятої Богородиці при сприянні 65-го відділу Союзу українців Америки провели громадський перегляд документального фільму „Да Вінчі“, який розповідає про життя, війну і загибель Героя України Дмитра Коцюбайла.

Дмитро Коцюбайло (позивний „Да Вінчі“) народився 1 листопада 1995 року в селі Задністрянському, Івано-Франківської області. Навчався в Івано-Франківську на художника. Його позивний пов'язаний саме з талантом – він гарно малював.

Був учасником російсько-української війни – командиром взводу добровольців у 2014 році та роти у

2015-му. 2014 року зазнав важкого поранення в Донецькій області. Через три місяці повернувся на фронт. 17 березня 2016 року призначений командиром 1-ої окремої штурмової роти Добровольчого українського корпусу „Правий сектор“.

2021 року отримав звання Героя України, ставши першим добровольцем, якому присвоєно це звання прижиттєво.

Російське вторгнення з підрозділом зустрів на Донбасі, в лютому 2022 року рота воювала поблизу Щастя на Луганщині. Навесні 2022 року штурмову роту переформовано на 1-й окремих штурмовий батальйон „Вовки Да Вінчі“ у складі 67-ої окремої механізованої бригади ЗСУ.

7 березня 2023 року Д. Коцюбайло загинув у битві за Бахмут. 10 березня

(Закінчення на стор. 11)

Нагородження Дмитра Коцюбайла у Верховній Раді.

Похорон Дмитра Коцюбайла.

Святкування 75-ліття Школи Українознавства "Зберігаємо українство"

8 грудня 2024 – 2:00 год. по полудні
В приміщенні Академії Св. Юра у Нью-Йорку
215 E. 6th Street, New York City

Квитки і датки: <https://tinyurl.com/ukrschool75>

Зацікавлені спонсори звертайтеся до: principal@ukrainianschoolnyc.org

Fall in love with our rates!

LONG-TERM ANNUITIES

5 YEAR
6.00%*
3.50% renewal rate

7 YEAR
7.00%*
3.75% renewal rate

9 YEAR
8.00%*
4.00% renewal rate

* FIRST YEAR RATE. MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

IMMEDIATE ANNUITY **4.00%****

** LIFE OPTION, OR FIXED PERIOD OF 10 YEARS OR LONGER.

MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY (MYGA)

3-YEAR
5.00%

5-YEAR
4.50%

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

STAND WITH UKRAINE

НОВІ ВИДАННЯ

Відбулась презентація науково-бібліографічного покажчика

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – В Українському кризовому медіа-центрі відбулась презентація двотомного видання Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського – науково-бібліографічного покажчика „Українська революція і державність (1917-1921 рр.)“, який побачив світ цього року у видавництві „Ліра К“.

Доктор філологічних наук, професор Сидір Кіраль зазначив, що це видання – промовистий вияв історичної пам'яті в історії розвитку національної бібліографії як такої, оскільки бібліографічні видання, про котрі йдеться, тісно переплітаються з історією нашої державності. Саме за часів Української революції, Центральної Ради, гетьмана Скоропадського, Директорії було утворено відповідні наукові інституції й відділи. Два томи видання – це бібліографічні описи книг, брошур, авторефератів, журнальних статей, тез, рецензій, депонованих праць, присвячених цій проблематиці. І кожен представляє історію про перебіг національно-визвольної боротьби за незалежність України у неймовірно складних для цього історичних умовах тих років.

Під час презентації видання (справа): Сидір Кіраль, Валентина Піскун, Валерій Капелюшний.

Доктор історичних наук, професор, завідувач катедри етнології та краєзнавства історичного факультету Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Валерій Капелюшний відзначив той факт, що у презентованому дослідженні вже немає розділу „Українська радянська соціалістична республіка“, як окупаційної форми території України. Натомість у покажчику з'явився роз-

діл про УНР та її зв'язки з антибільшовицьким „білим“ рухом, змінилась термінологія, зокрема вживані в попередньому виданні терміни „гетьманщина“, „скоропадщина“ замінені на коректні „гетьманат“ та Українська держава Павла Скоропадського“.

На думку рецензентки двохтомника, докторки історичних наук, професорки, завідувачки відділу джерелознавства новітньої історії України

Інституту української археографії та джерелознавства ім. Михайла Грушевського Валентина Піскун, хронологія Української революції також має бути розширена до березня 1923 року. Адже тільки від цього часу територія України вчергове була розподілена між різними державами у Європі, тому саме 1923 рік є тією важливою датою, щоб зрозуміти, як переможці можуть поділити територію переможеної держави. Професорка нагадала слова зі статті військового діяча минулого століття Михайла Крата „Горе подужаним“: „Якщо ми не матимемо своєї потужної національної армії, ми ніколи не зможемо протистояти тим тенденціям, які будуть бажати нас розподіляти“.

Вагомими словами про значення бібліографії в науковому, історичному та практичному сенсах підсумував цікаву розмову модератор заходу, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту біографічних досліджень і координатор Українського кризового медіа-центру Ігор Стамбол.

Усі учасники дискусії зійшлися на тому, що наразі маємо професійно підготовлений книжковий дороговказ – двотомник „Українська революція і державність (1917-1921 рр.)“.

Розмова про книгу, яка змушує думати

Мирослав Левицький

КИЇВ. – 31 жовтня у Національному музеї літератури України відбулась презентація книги письменника-документаліста Богдана Гориня „Під ковпаком окупантів“, нагородженої літературною премією ім. Михайла Слабошпицького. Організатором було видавництво „Ярославів вал“, у якому на початку 2024 року вийшла друком книга. Ведучим презентації був директор Інституту літератури НАН України, академік Микола Жулинський. На презентації відбулась розмова не лише про книгу та автора, а й про асоціації, які породжує уважне прочитання твору. Одна з особливостей презентації – присутність чималої групи молоді в основному з Молодого народного руху.

Презентована книга – розповідь про злочини, заподіяні Україні, українській нації, українській культурі й українській національній пам'яті російською окупаційною владою після Другої світової війни, про потворну сутність керівників і виконавців злочинних акцій.

У книзі на широкому тлі подій, які відбувалися в УРСР, попри велику кількість дійових осіб, у центрі уваги працівник Житомирської обласної друкарні, талановитий поет і прозаїк Анатолій Шевчук (1937-2015). Розглянуто фактори, які вплинули на моральне, творче й світоглядне формування письменника й громадянина, відстежено його творчу, естетичну й політичну еволюцію, проаналізовано причини арешту А. Шевчука органами КГБ, розкрито непохитність його волі й моральних засад під час перебування в тюрмі. Після „студій“ у російському концлагері Анато-

лій Шевчук повернувся додому людиною із державницьким мисленням. Концлагерні враження лягли в основу його книжки „Чорний човен неволі“. Чимало уваги також приділено молодшому братові Анатолію – Валерію Шевчуку. У книзі показано, що письменники Шевчуки моральним рівноставством, утвердженням української духовності заслужили бути прикладом для майбутніх поколінь.

Автор Богдан Горинь є настільки відомою в Україні постаттю, що не потребує ґрунтовного представлення. Він – активний шістдесятник, один з організаторів українського самвидаву. Ця його громадська діяльність обійшлася йому у три роки концтабору суворого режиму в Мордовії. Після звільнення на 10 років його прирекли на працю чорноробом, внесли до списку осіб, яких не можна в СРСР друкувати.

Б. Горинь разом з В'ячеславом Чорноволом та братом Михайлом був співавтором програми фактично першої опозиційної до КПРС політичної партії – „Декларації принципів“ УГС. Її публічна поява стала поштовхом до утворення руху широкого мирного народного спротиву російсько-комуністичному окупаційному режимові. Без перебільшення він відіграв ключову роль у боротьбі за кінцевий зміст Декларації про державний суверенітет. Історію про це Б. Горинь розповів на презентації 31 жовтня.

М. Жулинський обговорення книги Б. Гориня почав від заяви, що він, як директор Інституту літератури НАН України, повністю погоджується з оцінкою книг Б. Гориня, яку дав український мистецтвознавець, професор Орест Голубець: „В Україні ніх-

то більше не має таких видань. Книги Богдана Гориня – абсолютно незвичний, новий формат для нашої історіографії, для нашої культури. Без його книг не може обійтися жоден відповідальний дослідник“.

Не пройшла повз увагу М. Жулинського і моя, побудована на судженнях провідних українських письменників, оцінка творчості Б. Гориня: „Майстерний виклад реальних подій дає підставу зачислити книжки Богдана Гориня до розряду кращих творів документальної прози, літератури факту. Книжки Богдана Гориня фахівці вважають знаковим явищем української літератури“.

У книзі на фактах показано, що один з персонажів книги Лаврентій Берія, заграючи з національними республіками, прагнув реформувати імперію аби її зміцнити. Якщо глянути глибше на проблему, то на прикладі путінської Росії побачимо, що вирисовується закономірність: усі „реформи“, які здійснювалися у Росії, починаючи з часів скасування кріпосного права були спрямовані на посилення імперії. Україна двічі потрапила на „гачок“ російської демагогії про „дружбу народів“. Перший раз у часи Центральної Ради та УНР. Її діячі повірили, що нова Росія буде демократичною державою. За їхню наївність нація невдовзі заплатила страшну ціну. Вдруге повірили у російську демагогію вже у часи незалежності, у 1990-их. Від ілюзії, що Росія Єльцина буде демократичною державою, знову дуже сильно програли. Навіть на початку путінських часів багатьом здавалося, що Росія вже засвоїла елементи ліберального демократизму Заходу. Мало-хто здатний був розгледіти, що

під тим камуфляжем захована імперська суть.

Б. Горинь почав презентацію своєї найновішої праці від пояснення заголовку та введених термінів. Щоб зрозуміти, чому у назві книги є слово „окупація“ автор двокнижжя нагадав хронологію подій, які відбувалися на теренах України після лютневої революції 1917 року. Він відзначив, що частина членів Української Центральної Ради, сформованої 17 березня 1917 року під впливом подій у Росії, була категорично проти утворення українських Збройних сил.

Микола Міхновський, тогочасний публіцист і громадський діяч, нащадок козацького роду з Київщини став збирати горстки свідомих солдат, готових стати на захист незалежності України, проголошення якої тоді вже визрівало. Станом на кінець 1917 року приблизно 400 тис. військовиків-українців були готові служити Україні. Але керівники Центральної Ради стояли на позиції, що Україні не потрібна армія.

Росія станом на 1 листопада 1920 року вже мала армію чисельністю 5.5

(Закінчення на стор. 15)

Звернення Собору...

(Закінчення зі стор. 3)

нападу, котрий світ повинен припинити. Це не просто політична боротьба, це духовна битва проти сил темряви, які прагнуть підірвати священний дар людського життя і дароване Богом право жити в мирі, з гідністю і свободою. Ми не повинні мовчати!

Ця агресія, цей спланований геноцид народу та його культури, мови та священної ідентичності прагне знищити Божий дар людського розмаїття та свободи. Це є порушенням Божественного образу, закарбованого в кожній душі. Ми пригадуємо слова святого Івана Золотоустого, який навчав: „Бо коли ти зневажаєш одного, ти ображаєш усіх; бо всі є одне, хоч їх багато, і вони носять тягарі один одного“. Дійсно, кожне загублене життя, кожна осиротіла дитина, кожна мати, яка залишилася оплакувати свого сина, це кривда для всього людства. Ми не можемо, з чистою совістю, заплющувати на це очі.

Наше послання до світу є чітким: подивіться на сторінки історії! Пам'ятайте про жакіття минулих воєн і про біль, який настає, коли світ відвертається від зойків пригноблених. Дії безжальних тиранів і диктаторів знову і знову показують нам катастрофічні результати неконтрольованого зла. Ми благаємо кожну націю, кожного лідера, кожну людину діяти з мудрістю, винесеною з гірких уроків нашого минулого.

Наш Господь у своїй Нагірній проповіді благословив миротворців, назвавши їх „дітьми Божими“ (Мт. 5:9). Ми закликаємо всіх віруючих людей молитися за Україну та за її

право на майбутнє в мирі, цілісності та свободі. Закликаємо світову спільноту втрутитися, діяти, гучно виступити проти цієї несправедливості. Зло зростає, коли праведники мовчать; наш обов'язок, як християн і громадян цього світу, захищати тих, хто є вразливим і пригнобленим.

Звертаємося до нашого улюбленого народу України: ви не самотні! Ваші страждання бачить наш милосердний Бог, який близький до сокрушених серцем (Пс. 34:18). Ваша мужність і незламність духу надихають нас усіх, і ми залишаємося непохитними у своїй підтримці, знаючи, що Бог утішитель є поряд з вами, витираючи кожну сльозу, тримаючи кожну впалу душу у своїх ніжних обіймах.

Перед обличчям такої темряви ми не повинні занепадати духом. „Не будь переможений злом, але перемагай зло добром!“ (Рим. 12:21). Тримаймося істини, що Христос переміг світ, і що всі сили темряви не можуть погасити світло однієї душі, сповненої надії та любові.

Нехай Князь Миру керує серцями лідерів, утішить тих, хто сумує, зцілить поранених і принесе швидке і праведне завершення цього конфлікту. Ми молимося, щоб завдяки Божому милосердю світ став свідком перемоги добра над злом, світла над темрявою, любові над ненавистю.

У вірі, надії та любові Христовій,

Антоній, Митрополит УПЦ США та діаспори

Єремія, Архієпископ Південноамериканської Єпархії

Даниїл, Архієпископ УПЦ США і Західної Європи

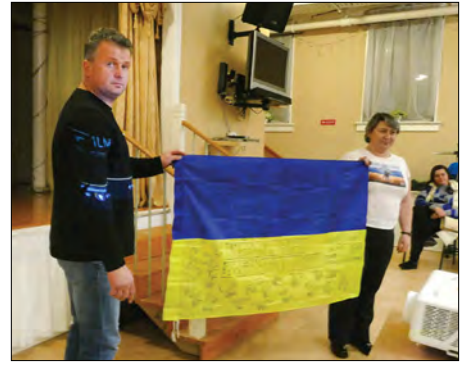
Громадський...

(Закінчення зі стор. 9)

відбулося прощання в Києві. Тисячі українців прощалися з героєм на Майдані. Віддати останню честь прийшли Президент Володимир Зеленський і вище військово керівництво України. Дмитра поховано на Аскольдовій могилі.

Фільм „Да Вінчі“ (режисер-постановник Володимир Сидько) розповідає про життя та діяльність Д. Коцюбайла через спогади його рідних, друзів і побратимів. Серед них – його мати Оксана Коцюбайло, сестра Мар'яна Коцюбайло, наречена та керівниця медичної служби батальйону „Вовки Да Вінчі“ Аліна Михайлова. Своїми думками про Дмитра діляться Головнокомандувач Збройних сил України Валерій Залужний, командир батальйону Сергій Філімонов, Оксана Корчинська та інші побратими.

До Нью-Джерсі фільм привезла волонтерка Наталія Боївка з Чикаго.

Сергій Вознюк і Наталія Боївка з військовим прапором.

Її представила присутнім Марта Муртазин з Ukrainian Soul Association.

У залі було влаштовано виставки військового спорядження захисників України і дитячих малюнків про війну, гостям запропоновано частування. На аукціон виставлено прапор від батальйону „Вовки Да Вінчі“. Його придбав за 500 дол. Сергій Вознюк. Також гості перегляду купували сувенірні сумки від Eminatosco з метою допомоги батальйону „Вовки Да Вінчі“.

UNION FUNERAL HOME LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

Іпотека від Кредитівки СУМА...

ЛЕГКО

Особисто або дистанційно

ЗРУЧНО

Експертний супровід від
кваліфікації до закриття

ШВИДКО

Працюємо за вашим
графіком

5.875%*

7/1 Year Adjustable (6.508% APR)

6.250%*

30 Year Fixed (6.343% APR)

Зателефонуйте нам або надішліть SMS
914.220.4900

або надішліть нам електронний лист
на адресу

memberservice@sumafcu.org

www.sumafcu.org

Відскануйте
QR для
найновішої
інформації

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511

St. Petersburg, FL branch:
8950 9th St. North, Suite 130
St. Petersburg, FL 33702

North Port, FL branch:
5400 S. Biscayne Dr., Suite A
North Port, FL 34287

* Rates as of 11/1/24. Subject to change without notice. Rates for 1 to 4 family owner occupied/condominiums/co-ops. Rate, points and APR may be adjusted based on several factors including, but not limited to, state of property location, loan amount, documentation type, loan type, occupancy type, property type, loan to value and your credit score. Your final rate and points may be higher or lower than those quoted based on information relating to these factors, which may be determined after you apply. The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SUMAFcu NMLS# 527694

Find us in: Illinois, Michigan, New Jersey, Connecticut, Massachusetts

Дім вашої мрії чекає на вас!

Скористайтеся нашими вигідними умовами та привабливими відсотками! Отримайте позику на нерухомість у нас ЗАРАЗ разом із можливістю **одноразового безкоштовного коригування відсотків** та заощадження коштів у майбутньому!*

Переваги безкоштовного коригування відсотків:

- не потрібна довідка про доходи;
- жодних витрат на закриття;
- не потрібно змінювати період амортизації.

Зателефонуйте, щоб призначити зустріч із нашими спеціалістами за тел.: 888-222-8571 або онлайн: selfreliance.com

*Пропозиція безкоштовного коригування відсоткової ставки дійсна лише для позик на нерухомість, виданих станом на або після 8 лютого 2024 року. Ця пропозиція може завершитися будь-коли. Застосовуються обмеження за типом нерухомості — просимо звертатися до нас для отримання детальної інформації. Щоб скористатися пропозицією, ви не повинні мати заборгованості перед Selfreliance FCU на момент подання запиту. Безкоштовне коригування ставки — це одноразова модифікація без плати для нових позик, що відповідають умовам. За будь-які майбутні модифікації стягуватиметься стандартна плата.

**РОЗШИРЮЙТЕ СВІЙ БІЗНЕС!
БЕРІТЬ ПОЗИКИ НА
КОМЕРЦІЙНІ ВАНТАЖІВКИ
ТА ПРИЧЕПИ**

**ВИГІДНІ УМОВИ ДЛЯ ПОЗИК НА АВТО.
А ТАКОЖ РЕФІНАНСУВАННЯ.**

ILLINOIS
Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622
5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108
50 W. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090

selfreliance.com

MICHIGAN
26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

NEW JERSEY
734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

CONNECTICUT
21 Silas Deane Highway, Wethersfield, CT 06109
270 Broad Street, New Britain, CT 06053

MASSACHUSETTS
103 North Elm Street, Westfield, MA 01085

Federally insured by **NCUA**

Пам'ятні акції до 1000 днів опору

19 листопада в різних країнах світу відбулися пам'ятні акції до 1000 днів опору українського народу повномасштабній російській агресії. Нижче вміщено кілька повідомлень Укрінформу про ці події.

Об'єднані Арабські Емірати

На знак солідарності з Україною в протистоянні російській агресії, що триває вже 1000 днів, глави та представники іноземних дипломатичних місій відвідали Посольство України в ОАЕ, ознайомилися з фотовиставкою про триваючу російську агресію та її руйнівний вплив на Україну та українців.

АТЕНИ, Греція

Українці Греції та друзі України зібралися на центральній площі Атен у знак єдності та солідарності. Вшановано пам'ять героїв та проведено спільний Молебень. У Митрополичому соборі св. Григорія Палами міста Салоніки відбулася Божественна літургія за мир в Україні та вшанування пам'яті жертв війни. Участь у заході взяли представники української громади Північної Греції та Консул України в Салоніках Євген Шквіра.

ВАРШАВА, Польща

Громадська ініціатива Євромайдан-Варшава разом з українською громадою та польськими партнерами вшанували хвилиною мовчання жертв російсько-української війни та виголосили промови у підтримку України. У Любліні Генеральне консульство України, українська громада та польські друзі взяли участь в урочистому піднятті Державного Прапора України.

ТАЛІНН, Естонія

На площі Свободи відбувся захід, присвячений 1000-му дню з початку військового вторгнення Росії в Україну. Організатором події стала Естонська рада у справах біженців. Центральним елементом заходу стало символічне запалення 1000 свічок на площі Свободи як знак солідарності з Україною.

ОТТАВА, Канада

На площі перед будівлею парламенту Канади підняли прапор України у рамках вшанування тисячного дня повномасштабного вторгнення Росії. Також дзвіницю парламенту Канади у Оттаві підсвітили українськими національними кольорами у знак солідарності з Україною.

МЕЛЬБУРН, Австралія

На демонстрації українська спільнота подякувала ЗСУ і Австралії за підтримку України. Політики з різних партій, лідери громади, медіа, українська спільнота – всі були з Україною!

ДУБЛІН, Ірландія

Українська громада та представники посольства провели акцію у 1000-ий день повномасштабного вторгнення Росії, розгорнули великий прапор України.

АНКАРА, Туреччина

19 листопада у Посольстві України в Туреччині відбулася міжнародна акція солідарності та підтримки. На заході виступили заступник Міністра закордонних справ України Олександр Міщенко, Посол Європейського союзу в Туреччині Томас Ганс Оссовський та Посол України в Туреччині Василь Боднар. У рамках акції відкрили тематичну виставку художніх робіт українських ілюстраторів, членів Pictoric Illustrators Club. Експозиція відображає історію спротиву України, демонструючи боротьбу з російською агресією через мистецтво.

ВАШІНГТОН, США

Синьо-жовті прапори, гасла з вимогами зупинити війну та покарати агресора майоріли під Білим домом, Посольством України в США, а також російським посольством. Заступник Посла України в США Денис Сеник також взяв участь в акціях. Він подякував усім, хто допомагає Україні й українцям, які опинилися в умовах страшної війни. Пам'ятний захід біля Посольства України провела організація US Ukrainian Activists (USUA). На фото: Промовляє заступник Посла України в США Денис Сеник.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

СПОМИНИ

Селекціонер написав книжки

Селекціонер Андрій Допілка (1901-1971) народився і хрестився в селі Рівня, Польща, в багатодітній сім'ї рільників Максима Допілка. Здобував вищу освіту, ймовірно, в Перемишлі, бо був дуже ерудованим у землеробстві, садівництві, знав німецьку, польську та інші мови. З початком Другої світової війни 1939 року прикладав усі зусилля в боротьбі з ворогом. З приходом німців на рідні землі не раз виручав своїх родичів та односельчан від вивозу на роботи в Німеччину. Він вмів порозумітися з усіма і всім допомогти, ризикуючи власним життям і життям близьких. Під час німецької окупації зумів вирватися разом з дружиною Марією та прийомним сином Іваном, бо своїх не мали, до США, де багато працював, щоб добитися визнання своєї невтомної праці на аграрній ниві. Займався селекційною роботою, виростив чотири сорти пшениці та ячменю. Біля своєї хати вирощував цибулю, огірки, виноград та інші культури. Довкола його оселі росло море різних квітів.

У 1969 році в українському видавництві „Говерля“ в Нью-Йорку вийшла його невелика книжка про правдиві події і переживання на рідних землях „Ой, верше, мій верше“. Була і друга книжка „Ой, видно село“, але мені її

Св. п. Андрій Допілка

не вдалося знайти. Він завжди сумував за рідним краєм та не зміг повернутися до нього.

А. Допілка проживав у Нью-Гейвені, Коннектикат, де похований на місцевому кладовищі разом з дружиною Марією, яка упокоїлась 15 серпня 1997 року. Ховав її Іван Шведа – їхній прийомний син з похоронним бюро М. і А. Насевичів.

Родинна гілка Івана та Марії Шведів принесли трьох синів з невістками і п'ятьох онуків, які проживають в США.

Ігор Чудійович

Микола Лесюк відійшов у вічність

Стефан Лашин

12 листопада відійшов на вічний спокій Микола Лесюк (1940-2024), доктор філологічних наук, професор, завідувач катедри слов'янських мов Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.

М. Лесюк народився в сім'ї шахтаря в селі Ковалівка, Івано-Франківської області. Працював у шахтах Донбасу та на Далекій Півночі. У 1966 році закінчив навчання в Івано-Франківському педагогічному інституті ім. В. Стефаника, пройшов усі щаблі академічного зростання – від асистента до професора. Автор багатьох фундаментальних монографій, понад 300 наукових статей.

Активно працював у громадській сфері. Був депутатом обласної ради, брав участь у боротьбі за відродження Незалежної України. Музично обдарований, співав у чоловічій хорова капелі „Червона калина“.

За вагомий внесок у справу українського відродження був нагороджений медалею „Будівничий України“, отримав численні грамоти Міністерства освіти і науки України.

Св. п. Микола Лесюк

Автор цього тексту мав нагоду вперше зустріти М. Лесюка на науковій конференції в Івано-Франківську, а потім протягом чотирьох років співпрацював з ним над підготовкою до друку об'ємної монографії „Педагогічний лицей №2 у Бартошицях, українські класи“ (вид. „Tysa“, 820 сторін). Професор переклав цю книгу українською мовою. Завдяки цьому він живе в пам'яті всіх авторів текстів та осіб, описаних у цій публікації.

Співала в хорі „Дніпро“

27 жовтня відійшла у вічність у віці 90 років Марія Палка. Народилася 1934 році в місті Соснів, на Тернопіллі, в родині Дмитра та Анни Палків. Батько спонзорував її приїзд до США лише в 1961 році. М. Палка спочатку жила в Клівленді кілька років, пізніше переїхала до Парми, де прожила з батьком до кінця його життя. Багато років співала в українському хорі „Дніпро“. Марія разом із батьком були засновниками Української греко-католицької церкви Св. Покрови. Велику частину свого життя присвятила парафії, виконуючи функції економа, учасниці церковного хору та сестрицтва. Марія також щедро допомагала багатьом сім'ям українських імігрантів у пошуку житла, фінансової допомоги та перевезенні їх на численні медич-

Св. п. Марія Палка

ні прийоми. За нею українська громада буде дуже сумувати.

Ігор Чудійович

UKRAINIAN FCU

WE START & END WITH U

Offering a Full Line of
PERSONAL & BUSINESS FINANCIAL SERVICES!
ПЕРСОНАЛЬНІ ТА БІЗНЕСОВІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

- Checking accounts / Чекові рахунки
- Savings accounts / Ощадні рахунки
- IRA & Share Certificates / Сертифікати
- Loans / Позики
- Mortgages / Кредити на нерухомість
- VISA® Credit & Debit Cards / Платіжні Картки VISA®
- Online & Mobile Banking / Онлайн і мобільний банкінг

Nationwide Access
Members have access to 30,000 no-fee ATMs and 5,000 Shared Branches nationwide through CO-OP network

UKRAINIAN

FEDERAL CREDIT UNION

УКРАЇНСЬКА

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

ROCHESTER, NY | AMHERST, NY | BOSTON, MA | BUFFALO, NY | CHARLOTTE, NC
CITRUS HEIGHTS, CA | FEDERAL WAY, WA | PARMA, OH | PORTLAND, OR
RANCHO CORDOVA, CA | SYRACUSE, NY | VANCOUVER, WA | WEBSTER, NY

ukrainianfcu.org
FEDERALLY INSURED BY NCUA

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unainc.org

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192
email: stankouna2@gmail.com

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040
---	---	--

Шановні читачі! Жалібні повідомлення з приводу відходу своїх близьких і друзів просимо висилати на електронну адресу відділу оголошень „Свободи“: advertising@ukrweekly.com

Розмова про книгу...

(Закінчення зі стор. 10)

млн осіб. Частина з них посунула душити волелюбну Україну. Малочисельні Збройні сили України не спроможні були протистояти московській навалі. В окупованій Україні почалися страшні часи. До 1953 року Україну очолювали ментально чужі люди. Вони ретельно виконували настанову Сталіна, що найбільшою загрозою для імперії є націоналізм союзних республік.

Б. Горинь у своїй книзі згадує знайдений істориками у російських архівах лист Сталіна, яким він особисто санкціонував застосування тортур до політичних в'язнів. А здійснювали його злочинну волю страшні кати. Імена найбільш відомих наводяться у діалогі Б. Гориня.

Незважаючи на дуже складні часи, Україна не корилася, протестувала. Вияви протесту представлені в розділі „Підпільне шістдесятництво“. Кілька промовців на презентації висловлювали пропозицію, що цей, маловідомий, розділ української історії варто було б розширити та видати окремою книгою.

На презентації своєї книги Б. Горинь чимало уваги присвятив відкритому шістдесятництву, активним учасником якого він був. Учасники того широкого руху головною ціллю вважали підняття свідомості народу через поширення „зарізаної“ цензурою літератури.

Головні організатори спротиву окупації України у 1960-1970-их роках, які були заборонені у російські концтабори, мали велике довір'я серед свідомої частини наряду.

Заданий Б. Горинем тон розмови продовжив народний депутат України багатьох скликань, громадський діяч Іван Заєць. Він відзначив, що видавництво, яке випустило діалогію, належить до видавництв, які формують українську ідентичність, поглиблюють національну пам'ять, дають бачення українського майбутнього.

І. Заєць діалогію Б. Гориня назвав українським літописом другої половини ХХ ст. Торкаючись українського тривожного сьогодення, промовець сказав: „Нині багато хто війну Росії з Україною називає війною авторитарного світу проти демократичного світу. Насправді це війна варварів з цивілізованим світом.

Після прочитання книги напрошується висновок, що люди, які йшли на відчайдушну боротьбу з окупаційним режимом, розуміли, що без спротиву, якщо ми далі будемо перебувати у складі Російської імперії, зникнемо не лише як соціальна і національна, а й як біологічна спільнота.

Якщо Росія знов підкорить українську землю, то вона українську націю

зітре у порошок. Ми мусимо показати світові, що здатні відповідати на нинішні загрози“.

Продовжуючи підняту І. Заємцем проблему М. Жулинський сказав, що дуже важливим у діалогі є розділ „Колаборанти без маски“. Вони ж принесли дуже багато зла своєму народові, бо вони старалися бути вірнішими слугами імперії, ніж прислані з Москви кадри.

Голова Національної спілки письменників України Михайло Сидоржевський сказав: „Без перебільшення, це – колосальна праця, літопис дуже драматичного часу. Ця книжка змушує по-іншому дивитися на сучасність, на останній бій сатанинської імперії. Книжка змушує думати, що буде завтра, після української перемоги. Діалогія змушує задуматися, що ми повинні будемо робити у сфері культури, у сфері гуманітарної державної політики“.

Один з провідних українських гуманітаріїв, директор Інституту української мови НАНУ, уродженець Ізмаїльської (нині Одеська) області проф. Павло Гриценко назвав діалогію Б. Гориня видатною працею як під фактографічним, так і під мовним кутом зору: „Тут немає жодного випадкового слова. Все зроблене настільки якісно, що цілість тексту працює. Цілість ідейна, цілість змістовна.

Питання національної субституції, себто заступлення одного народу іншим нині для України надзвичайно актуальне. Нині навіть в Академії наук чуємо розмови, що запросимо з Африки чи з інших регіонів світу кілька мільйонів осіб, і вони будуть піднімати українську економіку. Створення в Україні нестерпних умов, коли українці змушені їхати у світи на заробітки і на їхнє місце масове (кілька мільйонів осіб) завезення людей інших національностей, інших культур – великий злочин. Наведені у книзі цифри масштабів національної субституції – це не тільки страшний документ епохи, а застереження на сьогодення. Перш за все, наша влада мусить зрозуміти недопустимість етнічного заступлення українців в Україні. В Україні має панувати українець! Українська держава мусить бути етнічно-культурним ареалом українців“.

Історик, проф. Василь Деревінський наголосив: „Презентована книга є симбіозом архівних документів та спогадів. Мою увагу у першу чергу привернув майстерно показаний колорит доби. У радянський період Україна була під російською комуністичною окупацією. Цікаво розкриті аспекти підпалу бібліотеки Академії наук в травні 1964 року. Від цеху істориків дякую Богдану Гориню, що дав нам нові джерела для творчості та наукового пошуку“.

Редактором першої книги є письменник, досвідчений редактор

Олександр Шугай. Редактором другої був нині покійний Сергій Цушко. О. Шугай, згадуючи свою участь у праці над діалогією, сказав: „Коли Богдан Горинь запропонував мені бути редактором його книжки, то я спочатку завагався: „А чи справлюся?“. Це ж бо дуже відповідальна справа, хоч мені не вперше бути редактором. Я редагував книжки Дмитра Паличка, Івана Драча, Ліни Костенко. Але у ті часи була цензура. Це була зовсім інша епоха. Зараз редактор вбирає у себе і цензора, з краших міркувань цензора, і людину, яка допомагає авторові, аби на його тексті читач не спотикався, аби у тексті не було зайвини.

Я зробив усе від мене залежне, аби книга Богдана Гориня читалася як пісня. Хоч драматична, але пісня. Я вдячний Богданові Гориню, що він мені довірив редагування своєї книжки“.

Редактор журналу „Гетьман“, директор „Телекомпанії Ігор Кравчук“, дослідник політичної спадщини

Левка Лук'яненко Ігор Кравчука наголосив, що кожне слово у діалогі Б. Гориня має глибоку силу. Кожна вільна духом людина навіть у найважчих обставинах має свободу вибору. Свобода вибору у презентованій діалогії яскраво виведена в образі незламного Анатолія Шевчука“.

У прикінцевому слові автор діалогії, дякуючи людям за участь у презентації, сказав: „У ході презентації було висловлено багато цікавих думок, які я візьму до уваги. Над деякими з пропозицій, зокрема над підпільним шістдесятництвом хочу далі працювати. Дякую усім виступаючим за глибоке прочитання моєї книги“.

М. Жулинський висловив захоплення науково-дослідницькою одержимістю Б. Гориня і побажав йому видати та успішно презентувати усе із задуманого.

Стаття через великий розмір друкується зі скороченнями. Редакція просить дописувачів зважати на обсяг тижневика.

В першу сумну річницю смерти
нашої найдорожчої Мами, Бабці і Прабабці

св. п.
КСЕНІ МАЗУР ВАВРИНЧУК
з дому **ВОВЧКО**

буде відправлена Заупокійна Служба Божа
в Українській Греко-Католицькій Церкві св. Бартломея
в Гданську, Польща.

Залишені в глибокому смутку:

дочка	- Марійка Осціславська з чоловіком Євгеном
внук	- д-р Данило Осціславський з дружиною Галею
внучка	- Аня Фішер з чоловіком Кевином
правнуки	- Адам Осціславський з нареченою Ашлі
- Павло Осціславський
- Отто Фішер
- Дамян Фішер

Вічна їй пам'ять!

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

***ВІДКРИЙТЕ ПЕНСІЙНИЙ РАХУНОК,
ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СВОЄ МАЙБУТНЄ.***

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by full faith and credit of the United States Government.
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:
6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

АСТОРИЯ:
32-01 31st Avenue
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

ЛІНДЕНГІРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

Поза Нью Йорком дзвоніть:
безкоштовно: 1-888-SELFREL

**APY - Відсотки у річному відношенні з нарахованою дивідендою. Дивіденда - 4.00% нарахована денно, може бути змінена без попередження. Відсоткові ставки діють з 10/4/2024.*

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency